Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

PAZAR 22 HAZİRAN 1980 10 LIRA

Yeni bölüm
NURHAK'TAN KIZILDERE'YE EYLEMCİLER ANLATIYOR
12 MART

8. SAYFADA

Salı günü, gensorunun gündeme alınması için yapılacak görüşmelere AP ve MSP de katılıyor

Erbakan-Demirel pazarlığı yarın devam edecek

- MSP'nin tutumu yarınki görüşmenin sonucuna bağlı
- MSP içinde AP hükümetinin düşürülmesine karşı çıkan 6-7 kişilik bir grup Erbakan'ın hareket alanını sınırlıyor.

ANKARA (ÖZEL)

BAŞBAKAN Süleyman Demirel ile MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan yarın bir kez daha bir araya gelerek, AP hükümetinin geleceği açısından önem taşıyan bir görüşme yapacaklar. CHP'nin gensoru önergesi vermesinden sonra daha da önem kazanan MSP desteği açısından belirleyici bir nitelikte olan görüşmede, Demirel, Erbakan'ın talepleri konusundaki görüşlerini MSP liderine iletecek.

Erbakan daha önce 16 şart ileri sürerek, bu şartlar yerine getirilmediği taktirde hükümetten desteğini çekeceğini bildirmişti. AP hükümetinin bu taleplere karşılık verdiği 100 sayfalık yazılı cevap ise MSP tarafından yeterli bulunmamıştı. Bunun üzerine iki lider pazartesi günü yeniden bir araya gelmeyi kararlaştırmışlardı.

Yarın yapılacak bu görüşmeden sonra MSP, CHP'nin gensoru önergesinin gündeme alınması konusundaki tutumunu belirleyecek. Geçen perşembe günü yapılması gereken görüşmelere MSP de katılmadığından Millet Meclisinde tek başına kalan CHP çoğunluğu sağlayıp birleşimi açtıramamış, bu yüzden de görüşmeler salı gününe bırakılmıştı.

GENSORU

Salı günü yapılacak görüşmelere bu defa AP'nin de katılacağı ve gensorunun gündeme alınmasına karşı oy kullanacağını bildirmişti. Salı günkü toplantıya MSP de katılacağını bildirmişti.

AP ve MHP gensorunun gündeme alınmasına karşı çıkarlarken, CHP ve bazı bağımsızlar hükümetin düşürülmesi açısından önemli olan bu gensorunun gündeme alınmasını talep ediyorlar. Bu durumda MSP'nin ne yapacağı önem kazanıyor. MSP'nin çekimser kalması halinde bile CHP gensorunun gündeme alınmasını sağlayabilecek bir güce sahip.

Ancak MSP içinde 6-7 parlamenterin AP hükümetinin düşürülmesine karşı çıktıkları, bu nedenle MSP grubunda sert tartışmalar olduğu bildirildi. Bu milletvekillerinden biri olan Lütfi Göktaş ile Erbakan arasında sert tartışmalar olduğu, Oğuzhan Asiltürk ile Göktaş'ın ise itiştikleri bildirildi. Bu parlamenterlerin AP hükümetinin devamından yana tutumlarının Erbakan'ın hareket alanını sınırladığı bildirildi.

30 Ağustos atamalarıyla ilgili Ecevit-Demirel tartışmasının bu yüzden başladığı belirtiliyor

AP hükümeti Ankara Sıkıyönetim Komutanını görevden uzaklaştırmak istiyor

- Yüksek düzeyde bir AP'li "Ankara'da hiç bir atama yapamıyoruz" diye yakınıyor.
- AP'nin Korgeneral Özer'i ağustosta yurtdışına atamak istediği bildiriliyor.

ANKARA (ÖZEL)

AP hükümetinin Ankara Sıkıyönetim Komutanı Korgeneral Nihat Özer'i bu görevden almak istediği öğrenildi. AP yönetiminin Korgeneral Özer'in Ankara'daki yansız tutumundan şikayetçi olduğu, yansız memurların görevlerinden alınmasına karşı çıkmasının tepki yarattığı görülüyor. Üst düzeydeki bir AP yetkilisi, "Ankara'da hiç bir atama yapamıyoruz. Ankara'ya Emniyet Müdürü bulamıyoruz" diye yakınıyor.

AP hükümetinin bu ağustosta yapılacak atamalar sırasında Nihat Özer'i görev-

(Devamı sa. 6 sü. 4'de)

Batılı kaynaklara göre

Carter, «Operasyon»u Sovyet MiG'lerinin İran sınırına uçması üzerine durdurmuş

ABD yetkilileri tarafından operasyon sırasında çarpışarak yandıkları açıklanan savaş uçaklarının, uzun menzilli bir Rus füzesinin isabetiyle parçalandığı öne sürülüyor.

- İran'ı işgale hazırlanan Sovyetleri caydırmak gerekçesiyle operasyona kalkan ABD'nin kendisi caydı
- MİG'lerin uçmasıyla sıcak savaşın eşiğine gelinmesi Carter'ı zor durumda bıraktı.
- ABD C-130 uçağının uzun menzilli füzelerle düşürülmüş olduğu ihtimali ileri sürülüyor.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

BATILI kaynakların resmen doğrulanmayan haberlerine göre, ABD'nin rehineleri kurtarmak iddiasıyla başlattığı operasyon, Sovyet MİG filolarının İran sınırına doğru harekete geçmesiyle bir sıcak savaşın eşiğine gelinmesi üzerine durdurulmuş. Türk Genelkurmayının bu haberi ciddi bulduğu ve değerlendirdiği öğrenildi. Sözü geçen kaynaklar ABD'nin fiyasko ile sonuçlanan müdahalesiyle ilgili olarak şu iddialara yer veriliyor:

Rehineleri kurtarma operasyonundan bir süre önce ABD istihbarat örgütleri, Sovyetlerin Afganistan işgalinden sonra İran'da da buna benzer bir harekat hazırlığı içinde olduğunu bildirmişler ve Sovyetlerin İran'daki mahalli ayrılıkçı grup liderleri ile işbirliği içinde olduklarını ve bölgeye silah sevkettiklerini rapor etmişlerdir. Bunun üzerine Carter'ın Milli Güvenlik Danışmanı Brzezinski ve grubu, İran'ın Sovyetler tarafından işgalinin yakın olduğunu ve caydırıcı bir eylem gerektiğini öne sürmüştür.

24 Nisan günü akşamı İsrail gazeteleri önemli bir Amerikan hava birliğinin Mısır üzerinde toplandığını ve bölgedeki tüm hava kuvvetlerinin alarm durumunda olduğunu bildirmiştir. Buna karşılık Sovyetler Kafkasya'daki kara ve hava birlikleri ile Akdeniz filosunu ve Etyopya ve Güney Yemen'deki kuvvetlerini alarma geçirmiştir. Bunun üzerine ABD kuvvetleri

(Devamı sa. 6 sü. 3'de)

Moskova'yı eleştiren Tahran Radyosu: «Pravda, Afganistan işgalinin sorumluluğunu İran'a yüklemeye çalışıyor»

İRAN İslam Cumhuriyetinin resmi yayın organı olan Tahran Radyosu, 20 Haziran tarihli haber bülteninde, Sovyetler Birliği Komünist Partisi günlük yayın organı Pravda'nın İran'a çatan bir yazısını şiddetle kınadı. Tahran Radyosu yorumcusu, Pravda'nın iddialarını reddederken "Afganistan'daki kukla rejiminin düşmesinin yakınlaştığı bir dönemde ve bir Sovyet ticaret heyetinin İran'da bulunduğu şu günlerde Pravda'nın İran İslam Cumhuriyetini suçlaması kabul edilemez. Pravda, Sovyetler Birliğinin Afganistan'ı işgal etmesinin sorumluluğunu İran'a yüklemeye çalışmaktadır" dedi.

Pravda gazetesi, geçenlerde yayınladığı bir yorumda, İran İslam Cumhuriyetinin Afgan direniş kuvvetlerini desteklemesini kınamış ve İran'ın bu desteğinin Amerikan emperyalizmine hizmet ettiğini öne sürmüştü.

Tanlak'ın "İtiraf"ında adı geçen komandolar beşer yıl hapse mahkum oldu

- Karardan sonra Abdurrahman Sarı, mahkeme heyetine "sizlerden hesap soracağız" diye bağırdı.

ANKARA (ÖZEL)

GAZETEMİZDE yayınlanan "İtiraf" dizisinde adı geçen komandolardan Abdurrahman Sarı ve Cevdet Çankaya toplam beşer yıl ağır hapisle cezalandırıldılar. Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesinde, Etlik Lisesine ateş açmak ve bir kişiyi yaralamaktan yargılanan Abdurrahman Sarı, Cevdet Çankaya, Feyyaz Hatipoğlu ve Muzaffer İşler öğrenim özgürlüğünü engellemekten üçer yıl ağır hapis cezasına çarptırıldılar. Abdurrahman Sarı ve Cevdet Çankaya ayrıca tabanca bulundurmaktan da ikişer yıl hapisle cezalandırıldılar.

Mahkeme Heyetinin kararı açıklamasından sonra Abdurrahman Sarı, sağ elini kaldırarak, "Allah önünde sizlerden bir gün hesap soracağız" diye bağırdı. Abdurrahman Sarı daha önce başka suçlardan tutuklu bulunuyordu. Beş yıl ağır hapis cezası alan Cevdet Çankaya dünkü duruşmaya gelmedi. Cevdet Çankaya için giyabi tutuklama kararı verildi.

(Devamı sa. 6. sü. 4'de)

Etlik Ülkü Ocakları eski Başkanı Abdurrahman Sarı (sağda) ve Muzaffer İşler öğrenim özgürlüğünü engellemek ve silah taşımaktan dolayı mahkum oldular.

Karaman'da komandolar CHP ve TİKP'lilerin binalarını tahrip ettiler

HABER MERKEZİ

KONYA'nın Karaman ilçesinde Sümerbank'a ait tekstil ve iplik fabrikasında önceki gün bir işçinin ölümü, ikisi ağır dört işçinin de yaralanmasıyla sonuçlanan komando saldırısı ile ilgili olarak 29 kişi gözaltına alındı.

Konya Valisi Lütfi Tuncel, yakalananlardan Faik Yılmaz, Arslan Koçak ve İsmail Buğdaycı'nın "asli fail" olarak belirlendiğini, gözaltına alınan diğer 7 kişinin de suça katıldıklarının

(Devamı Sa. 6 Sü. 5)

BAŞYAZI

Yarın çok geç olacak

Doğu Perinçek

CARTER'ın İran'daki "ABD rehinelerini kurtarma operasyonu konusundaki açıklamaları inandırıcı olmamış ve çeşitli soru işaretlerini de birlikte getirmişti. Birçokları bu açıklamaları değerlendirdi ve bu arada operasyonla ilgili bazı iddialar da ileri sürüldü. Kimi Batı ve Ortadoğu kaynaklarına göre, Carter'ın yarı yolda kararından vazgeçmesinin nedeni, Sovyet MİG filolarının İran'a doğru havalanması ve ABD'nin sıcak bir savaşın eşiğine gelmesiydi. Bazı İsrail generalleri ve kaynakları yanında bir İngiliz generali ve Suudi Arabistan gazeteleri bu yönde değerlendirme ve açıklamalar yapmışlardı. Bugün gazetemiz, henüz resmen doğrulanmamış olan bu haberi ülkemiz kamuoyunun değerlendirmesine sunmaktadır.

(Devamı Sa. 6 Sü.1)

Interpol ve UNCFDAF verilerine göre

Son bir buçuk yıl içinde 1000 Türk 7,5 ton uyuşturucu madde ile yakalandı

Yakalanan saf eroinin ABD piyasasında perakende fiyatı 30 milyon dolar. Yakalanan bütün uyuşturucu maddelerin tutarı 225 milyar doları buluyor.

Yakalanan malların büyük bir kısmının Türkiye'den transit geçen mallar olduğu belirtiliyor.

ANKARA (ÖZEL)

ULUSLARARASI Polis (Interpol) ve Birleşmiş Milletler Uyuşturucu Maddelerle Mücadele Örgütü (UNCFDAF) kayıtlarına göre son bir buçuk yıl içinde yurtdışında TC pasaportu taşıyan 1000 kadar kişi yaklaşık 7,5 ton uyuşturucu

(Devamı sa. 6 sü 4'de)

Hükümet TPAO, PTT ve otel grevlerini erteledi

ANKARA (ÖZEL)

BAKANLAR Kurulu aldığı bir dizi kararla Ankara'daki otellerde PTT ve TPAO işyerlerinde ilan edilmiş olan grev ve lokavtları bir ay süreyle erteledi.

Büyük Ankara, Stad ve Marmara Otellerinde Oleyis Sendikası tarafından ilan edilen grev ve Emek Turistik tesisleri işverenin aldığı lokavt kararları "milli güvenlik" gerekçesi ile ertelendi. Ancak erteleme kararının esas nedeninin gele-

(Devamı sa. 6 sü. 8'de)

NATO Genel Sekreteri Luns bugün geliyor

- Toplantıya katılacak bakanlar ise pazartesi ve salı günü bekleniyorlar.
- Luns salı günü bir basın toplantısı yaparak Konsey toplantısının gündemi hakkında bilgi verecek.

ANKARA (ÖZEL)

YİRMİ yıllık bir aradan sonra ilk kez Türkiye'de yapılacak olan NATO Bakanlar Konseyi İlkbahar Toplantısına katılacak olan Genel Sekreter Joseph Luns bugün Ankara'ya geliyor. Bu arada Türkiye hükümeti yetkilileri ile de temaslarda bulunacak olan Luns'un salı günü bir basın toplantısı yaparak Konseyin çalışmaları ve gündemi hakkında bilgi vereceği bildirildi.

Daha önce yapılan açıklamada, Ankara toplantısında NATO içinde işbirliği konusu ve ekonomik sorunlar ele alınacak. Ayrıca NATO ülkelerinin Rusya'nın Afganistan'ı işgali karşısında aldıkları farklı tutumları saptayan ve bu konudaki görüş ayrılıklarının giderilmesini amaçlayan bir

(Devamı sa. 6 sü. 3'de)

Ecevit: «Halk can derdinde AP iktidar derdinde»

- CHP Genel Başkanı salı günkü grup toplantısında yeni bir Cumhurbaşkanı adayı belirleyeceklerini söyledi.

ANKARA (ÖZEL)

CHP Genel Başkanı Ecevit dün yaptığı basın toplantısında "Türkiye'de halk can derdinde, AP Genel Başkanı ve yöneticileri ise, iktidar derdindeler. Bizim derdimiz iktidar olmak değil. Çaresiz kalırsak ve olanak bulursak elbette kendimiz de hükümet kurarız ve şimdiki hükümetten devralınacak korkunç yükü omuzlarız. Ama bizim önerimiz o değil. CHP, AP ve MSP bir yıllığına bir ortak hükümet kursunlar, Başbakan hiçbirinden olmasın, Türkiye'yi birlikte kurtarmaya çalışalım diyoruz" dedi.

"Uluslararası bağlantılarla halkın kabul edemeyecegi bir düzen Türkiye'ye zorla yerleştirili-

(Devamı sa. 6 sü. 3'de)

Irak'ta seçimlere katılma oranı çok yüksek

SABİT YURURDURMAZ BAĞDAT'TAN BİLDİRİYOR

1958 yılında krallık yönetiminin devrilmesinden sonra kurulacak ilk Irak Parlamentosunu belirlemek için yapılan seçimlere katılma oranının çok yüksek olduğu görülüyor.

Iraklı yetkililer, başkent Bağdat ve öteki büyük kentlerde oy kullanma oranının yüzde 80'e ulaştığını ifade ediyorlar.

Irak tarihinde ilk kez sandık başına giden kadınların sayısının yüksek olması dikkati çekiyor.

Bu gece başlanacak oy sayımının ilk sonuçlarının yarın sabah alınması bekleniyor.

250 kişiden oluşacak Ulusal Meclisin 2 hafta içinde toplanacağı bildiriliyor.

Aktancıların işlediği cinayetin cezası halka çektiriliyor

HABER MERKEZİ

KAMUOYUNDA "Aktancılar" olarak bilinen, sonradan kendilerine "Türkiye İhtilalci Komünistler Birliği" (TİKB) ismini takan bir grubun bir asteğmenle, bir eri öldürmelerinden sonra Kartal Karlıktepe Mahallesi halkına baskı yapıldığı ve gözaltına alınanlara işkence uygulandığı söyleniyor.

Asteğmen ve erin öldürülmesinden sonra mahalleye gelen jandarma ve güvenlik kuvvetleri, evleri tek tek arayarak, bulduğu genç yaştaki tüm insanları ve evlerinde sol kitap bulunan çok sayıda şahsı gözaltına aldı. Bir haf-

(Devamı sa. 6. sü 4'de)

Aydınlıkta

SİNA ÇILADIR

Yol yakınken

Cumhuriyetimizin kuruluşundan bu yana kaç bakan geldi geçti acaba? Bunların kaçı hatırlanıyor bugün? Kaçı Türkiye tarihi içinde bir yer yapmıştır ya da bir iz bırakmıştır? Hadi 1970'li yıllara kadar olan süreyi bir yana bırakalım, 12 Mart döneminden bu yana gelip geçen Bakanların kaçı hatırlardadır? Diyelim ki Sadi Irmak ya da Ferit Melen hükümetlerinin Gümrük Bakanı kimdi? Ya da Sağlık Bakanı? Yahut iki nolu Devlet Bakanı?...

Bu aslında bir bulmaca konusudur. Dönem olur, falanca kişi kabine kurar, o günün havasına göre filanca ya da fişmekanca kişileri kabinesine alır, adamların altlarına ışıl ışıl birer otomobil çekilir, birer bina uydurulur kendilerine, birer "makam odası." Kimileri üç-beş ay, kimileri bir-iki yıl bakanlık eder, küçük dağları ben yarattım havası içinde gezer-dolaşır. Derken tam devlet adamlığına ısınacağı, kafayı az-çok çalıştırıp devletin kumanda köprüsünde oturduğunun bilincine erişeceği sırada, bir bakarsınız, tekerlenivermiş, gidiş o gidiş...

Diyeceksiniz ki bütün bakanlar böyle midir? Tümü de mehter takımının gümbürtüsü arasında kaynamış cırcır böceğine mi benzer?

Değil. İstisnalar var elbette, bunu biliyoruz. Ama çoğu böyledir. Çoğunun bakanlık katını işaret eden politik kariyeri flaş gibi patlayıp söner, beş yıl sonra kendisini hatırlayabilene aşkolsun!...

Galiba bundandır, yahut unutulmak kaygısıyladır, her nasılsa bakanlık koltuğuna oturtulan birçok siyasetçi, ya parlak (ama içi boş) laf söyleme tutkusuna kapılır, ya dengesiz açıklamalarıyla basına "malzeme" olma yolunu tutar, yahut hepten tozutur, artık aşk serüveni mi olur, el çabukluğu serüveni mi, ne çıkarsa bahtına, baştan kara eder ve Parlamento tarihinin cıvık bir sayfasına kapağı atar, unutulur gider...

Demirel hükümetinin "okkalı" bakanlarından Barlas Küntay'ın bir sözü çarptı geçenlerde gözüme. Şuna benzer sözler etmiş hazret:

– Biz idam sehpalarının kurulmasını önlemeye çalışıyoruz, ama sehpalar bir kere kurulursa, ipte sallanacaklar komünistler olacaktır.....

Buyrun size tarihi öneme haiz sözler! Ancak tarihsel kişilerin ağzına yakışabilecek kelamlar! Her biri cevahir taşı gibi değerli, parlak ve üstelik, ufuktaki tarihsel dönemeci büyük bir vuzuhla gözler önüne seren lakırdılar!...

İri söz söylemek kolaydır, hele bu iri sözleri bakanlık koltuğunda oturan bir zat söylediyse, haber sıkıntısı çeken bir-iki gazete bunlara sayfalarını bile açabilir.

İyi ama, bu tür sözler, Barlas Küntay gibileri "tarihi şahsiyet" yapmak için yeterli midir? İpten kazıktan sözetmek, komünistler için idam sehpaları hazırlamak?...

Diyeceksiniz ki, olur, taze bakandır, heyecanlanmıştır, "Başbakanım Demirel Tanrının günü gomünistlere çatıyor, iki laf da ben ediveriyim" demiştir, olur....

Pekala diyelim. Barlas Küntay, bakanlığında işsiz-güçsüz oturmaktan sıkıldı, "gazeteler iki satır da bizden sözetsin" dedi ve teamüle uyarak komünistleri diline doladı..

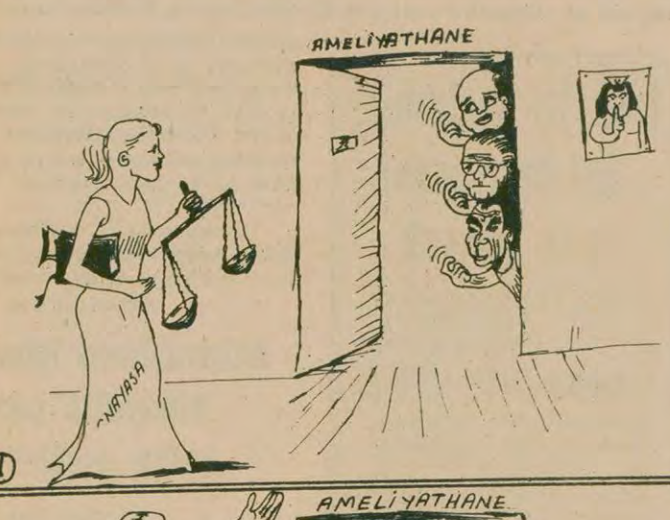
Öyle ama gerçeği ne yapalım? Barlas Küntay'ın da içinde yer aldığı hükümetin, MHP çetesinin izine basa basa yürüdüğü karanlıkları ne yapalım? Barlas Küntay, Türkeş'in izine basa basa komünistlerin meydanlarda sallandırılacağı yeni bir döneme yürüdüğünü mü sanıyor, çok mu özlüyor bunu, yoksa ufukta öyle bir dönem görüyor da, bunu engellemek için samimi olarak bir şeyler yapmaya mı çalışıyor?

Eğer Küntay, idam sehpalarının kurulmasını önlemeyi gerçekten istiyorsa kendisinin de içinde yer aldığı hükümetin böyle bir niyeti varsa, bakın bu güzel bir şeydir, hele Küntaylar açısından çok daha güzel ve hayati bir şeydir.

Kişi, kelleyi vererek de "tarihi şahsiyet" olabilir ama, tarih yapraklarında bunların kimileri için "vatansever" yazar, kimileri için de "vatan haini"...

Yol yakınken, seçip beğenmek gerek.

OKUYUCU KARİKATÜRLERİ

düşünce dünyası

İlgililerin tutumu ve sorunlarımız

Hasan Hayri Alkan

30 Nisanda Bingöl Valisi ilçemizi ziyaret ettiler. Halka hitaben yaptığı konuşmada devlet dairelerinin laçkalığını, başıbozukluğunu vurguladılar. Özellikle bugüne kadar vatandaşa önemli bir çalışmanın götürülmediğini belirttiler. Yani açıkçası birtakım yetkililer tarafından kamuya hizmet götürmesi gereken bu kuruluşlar, kamunun sırtına yük edilmişlerdir. Hizmet götüren birer kurum değil, çiftlik gibi kullanılan birer kurum haline getirilmişlerdir.

Doğuda bu durum daha da belirgin bir şekilde ortaya çıkmaktadır. İktidara dayanan toprakağaları ve kalburüstü birtakım çevreler bu kurumlardan hep kendilerine hizmet etmesini beklemektedirler. Aksi bir çalışma oldu mu Ankara'nın yoluna listeler gitmeye başlar. Vatandaş hizmet bekleye dursun, oysa yöneticiler atamalarla, sürgünlerle meşguller. Onun içindir ki, devlet ve iktidara gelen hükümetler bugüne kadar Doğudan hep bir şey almayı beklemişler, vermeyi, kalkındırmayı, Doğu insanının gelecekte ne yapacağını hiç düşünmemişler veya düşünmek işlerine gelmemiştir.

Oysaki, Cumhuriyetin kuruluşuna ve Milli Kurtuluş Savaşına Doğu insanı canı pahasına katılmıştır. Düşmana karşı göğsünü siper ederek geçilmez bir kale olmuştur. Dedelerimiz eski anılarını hâlâ anlatırlar: Rus çarlığının Kazaklarına karşı nasıl savaştıklarını, onlara karşı dişleriyle, tırnaklarıyla nasıl direndiklerini gözleri yaşara yaşara anlatırlar.

İşte o günlerde vatanlarını kanları, canları pahasına koruyan bu insanlar, bugün kendi vatanları üzerinde ilgisizlik, yoksulluk içinde, devletten üvey evlat muamelesinin artık bitmesini istiyorlar.

Ama nerde... Yıllardır hep bu istekte bulunmuşlardır. Onlar ise sadece seçimden seçime kapılarına gelerek oylarını da alıp gitmişlerdir. Giderken parlak laflar etmesini de ihmal etmemişlerdir. Bugüne kadar hep böyle oldu.

Doğu bölgesinde feodal ilişkiler hâlâ çözülmüş değildir. Aşiretçilik, toprakağalağı, mezhepçilik hâlâ Doğuda çıkarcılar için önemli ve korunması gereken kurumlardır. Doğu insanının en önemli geçim kaynağı hayvancılık ve tarımcılıktır. Doğu insanı çoluk-çocuğunun geçimini beslediği birkaç hayvanı satarak sağlamaktadır. Ülkemizin milli gelirinin önemli bir kaynağını da bu Doğu insanının kendi çabalarıyla yetiştirdiği hayvancılık oluşturmaktadır. Ne yazık ki, her yıl olduğu gibi, bu yıl da hayvan ilacı bulunamadığından, birsürü hayvan hastalıktan kırıldı. Sadece Kiğı'ya bağlı köylerde yaptığımız araştırmalarda karşılaştığımız manzara oldukça korkunçtu. Köylerde dereler, çukurlar hayvan leşleriyle doluydu. Yaptığımız araştırmalarda ev başına en az beş hayvanın zayi olduğunu gördük. Veteriner hekimliği çalışmaları oldukça yetersiz kalmaktadır. İlaç ve araç yokluğu sözkonusudur. Bu açıdan da vatandaşın sorunlarına cevap verilemiyor.

Bunun sorumlusu yok mu? Vardır. Sorumlusu hükümettir. Hükümet önceden gereken tedbiri almadığından bu durum ortaya çıkmıştır. Hükümet, ilaç patronlarının kârlarına daha fazla kârlar katmak için yüzbinlerce liralık milli servetin ziyan olmasına göz yummuştur. Hükümet, ilaç zammını onaylamak için, zam kararını aylarca bekletmiş, ilaç patronları da piyasaya ilaç vermeyerek bu kadar milli servetin ziyan olmasına neden olmuşlardır.

Doğunun önemli bir sorunu da ulaşımdır. Ulaşım Doğuda oldukça geridir. Şehirlerarası bağlantılar zayıf, yolların bir bölümü toprak yollardır. Ulaşımdaki ilkelliğin en belirgin özelliğini Kiğı yollarında görebiliriz. Kiğı-Karakoçan arası 95 kilometredir. Normal olarak iki saatte alınması gerekirken, yedi saatte zor alınabiliyor. Bu patika gibi yolda, yıllardır içimiz burkula burkula, midemiz ve böbreklerimiz şişe şişe yolculuk ediyoruz. Yolların sürekli bozukluğundan dolayı, Kiğı halkı bu yola "Böbrek taşı düşüren yol" adını vermiştir. Kiğı dağlık bir bölgedir. Köylerle bağlantısı çok zayıftır. Yapılan köy yolları da kuralına uygun yapılamadığı için çoğu kullanılamaz duruma gelmiştir. Onun için köylü vatandaşlar acil hastalarını hep sedyeyle taşımak zorunda kalıyorlar. Hastanın kurtulması da bu yüzden Allaha bırakılıyor.

Siyasi iktidarlar Doğuya karşı bugüne kadar sanki özel bir politika uyguladılar. Keban barajından sağlanan elektrik ta İstanbullara aktarılabilinirken, Keban'ın hemen yanıbaşında bulunan yerleşim merkezleri karanlıkta veya jenaratörle kısmen aydınlatılmaktadır. İlçemiz de jenaratörle aydınlatılan bir yerleşim merkezidir. İlçemizde yaklaşık beş yıldır elektrik direkleri dikilmiş beklemektedir. Elektrik kabloları bir türlü döşenmiyor. Kiğı Belediyesi bu yüzden şehirin aydınlatılması için birsürü güçlüklerle karşılaşmaktadır. Şehir merkezinin mazot yokluğundan haftalarca karanlıkta kaldığı bile oluyor. Ayrıca belediyeyi maddi olarak da güç durumda bırakmaktadır. Bundan dolayı çoğu zamanlar personel ücretlerini ödeyemez duruma gelmiştir. İlgililerden Kiğı halkı olarak bu elektrik direklerinin ya kaldırılıp götürülmesini ya da elektrik kablolarının hemen döşenmesini istiyoruz. Yoksa sayın ilgililer bu direkleri dağların ıssızlığını gidersin diye mi diktiler buralara?

Devlet ve hükümet yetkililerinden artık bu anlayışa bir son vermelerini istiyoruz. Bugüne kadar izlenen yanlış siyasetlerin ülkemize bir yarar getirmediğini içinde bulunduğumuz ortam da doğrulamaktadır. Devlet ve hükümet yetkilileri olarak, bu yanlış siyasetlerde ısrar etmek, memleketi uçuruma götürmek demektir. Ne kadar dengeli ve eşit ilişkiler geliştirmekten uzaklaşırsanız, istismarcılara ve pusuda bekleyen kurtlara o kadar hizmet etmiş olursunuz.

Doğudaki bölücülüğün ve yıkıcılığın arkasında Rusya yatmaktadır. Rusya'nın oyunlarını açığa çıkarmak, ona karşı direnmek, ülkede demokrasiyi uygulamaktan, dengeli ve eşit ilişkiler geliştirmekten, halkla birleşmekten geçer...

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

Baskının, zorbalığın kol gezdiği bir kurum haline getirilen Ortaklar Öğretmen Lisesi

Ortaklar Öğretmen Lisesinde ilerici öğretmenler sürülüp MHP yanlısı öğretmenler atandıktan sonra sıra öğrencilere geldi. Öğrenciler üzerinde MC döneminden daha ağır baskılar yapılmaya başlandı. MHP yanlısı idarecilerin amacı öğrencileri sindirmek, sonra kendi kafalarına uyan insanlar yetiştirmekti. Ama karşılarında gerçekten birlik içinde olan öğrenci kitlesi buldular. Bu birliği bozmak için önce baskılara zorbalığa en önde karsı çıkan öğrencilerden başladılar. Yatılı, gündüzlü demeden öğrencileri oraya buraya sürdüler. Karşılarında direnen bir gençlik görünce de ceza türlerini artırdılar. Okula devam edebilen öğrencilerin sayısı oldukça azaldı.

Nevşehir'e sürülen 5. sınıf öğrencilerinden Selma Matar adındaki kız öğrenci kayboluyor. Ailesi her yerde onu arıyor.

Özellikle kız öğrencilere yapmadıkları kalmadı. Gecenin yarısında yatılı kız öğrencilerin kaldığı binalarda arama adı altında baskınlar düzenleniyor. Öğrencileri erkek öğretmenler aramakta, tabii bu öğrencileri tedirgin etmekten başka bir şey değildir. Kız öğrenciler idareciler tarafından karanlık odalarda sorguya çekilmekte ve çok çirkin sorularla karşı karşıya kalmaktadırlar.

Okul idaresinin işçi adı altında aldığı MHP'li komandolar okulun kapısından kuş uçurtmuyorlar. Bu kişiler bellerindeki silahları göstermekten çekinmiyorlar. İşçi kılığındaki bu kişiler kız öğrencilere sürekli sarkıntılık yapmaktadırlar. Okula gelen veliler geri çevrilmektedirler.

Bir kısım öğrenci okul kapanmadan okulu terkediyor. Okullar kapanıyor ve tamamlama kurslarına katılmak için idareye gidiyorlar. Öğrenciler geri çevriliyorlar. Gerekçe olarak da öğretmenlerin canlarının ders vermek istemediği gösteriliyor.

Aslında bütün bunları hükümet bilmektedir. Bildiği halde de hiç bir önlem almamaktadır. Öğrenciler, öğrenci velileri, halk hesap sorulmasını bekliyor. Hiç bir önlemin alınmadığını görünce de kini büyüyor, büyüyor...

Bir öğrenci

Yeni atanan öğretmenler okulumuzda huzur diye bir şey bırakmadılar

AP hükümetinin işbaşına gelmesinden sonra okulumuza tayin edilen öğretmenler 2. yarıyıl öğreniminde huzur diye bir şey bırakmadılar.

Bu öğretmenler gelir gelmez önce okul idaresini himayelerine aldılar. Okul Müdürü olarak tayin edilen kişi ve öğretmenler ilk fırsatta, gerek not tehdidi gerekse diğer bazı noktalarda yaptıkları baskılarla öğrencileri MHP'ye götürmeye çalışıyorlardı.

İlçemizde şimdiye kadar kargaşalık sözkonusu olmamıştı. Gelen öğretmenler "nurcu" olduklarını söyleyerek ilçe ve okul çapında öğrencilerin ve halkın dini duygularını istismar etmeye çalıştılar.

Bingöl Milli Eğitim Müdürü okulumuza geldi. Öğrenciler Milli Eğitim Müdürü ile görüşmeyi talep ettilerse de bu talep reddedildi. Müdürün bu tavrından cesaret alan öğretmenler öğrenciler üzerindeki baskılarını daha da yoğunlaştırdılar.

Bir gün hava çok soğuktu. Sınıftaki soba da o gün kaldırıldı. Öğrenciler durumu öğretmenlere bildirdiler. Öğrencilerin söylemesiyle birlikte, çare arayacaklarına baskı yaptılar. Bunu yaparlarken kendi odalarında gürül gürül soba yakıyorlardı. Öğrenciler de bu durumu protesto ettiler. Bunun üzerine güvenlik kuvvetleri çağrılarak öğrenciler üzerinde yine baskı uygulanmaya çalışıldı.

Genç Lisesi öğrencileri isteklerinde ısrar ederlerken idareciler "Ya hepinizi bu okuldan atacağız, yahutta bu okulu düzelteceğiz" diyorlardı.

Bütün bu gelişmelerden haberdar olan ailelerimiz, Okul Aile Birliği toplantısında bu durumları belirtince öğretmenler tarafından engellendiler.

Tüm bunlarla yetinmeyen bu öğretmenler medreseye götürdükleri kişilere öğrencileri hedef göstererek saldırılar düzenlemektedirler. Bizzat ben müdür tarafından tehdit edildim. Milli Eğitim Müdürü geldiğinde öğrenci arkadaşlar beni ve bir arkadaşı daha temsilci olarak seçmişti. Bu nedenle tehdit edildim. Bir de bizzat idarecilerin saldırısına uğradım. Birçok kere de tehdit ve saldırılara maruz kaldım.

Bütün yetkililerin bu durumla ilgilenmelerini istiyoruz.

Bir Okuyucu

MHP yanlısı öğretmen, öğrenciler arasına düşmanlık tohumları ekmektedir

İçel ilinin Erdemli ilçesi Meslek Lisesi Din Bilgisi öğretmeni Alevi öğrencilerle, Sünni öğrencileri birbirine düşürmek için bölücülük yapmaktadır.

7 Mayıs Çarşamba günü öğleden sonra Din Bilgisi dersimiz vardı. Dersin öğretmeni MHP yanlısı olarak bilinen Nuri Ersöz. Ders işlenip bittikten sonra aile yapısı üzerine bir sohbet açıldı. Bir öğrenci "Hocam, Alevilerde kardeşler arası evlenmelerin olduğu söyleniyor. Bu ne derece doğrudur?" diye bir soru sordu. Bu soru üzerine öğretmen "Evet doğrudur. Kızılbaşlarda, Alevilerde bu tür evlenmeler vardır" diye cevap verdi.

Yörenin yapısı icabı Alevi ve Sünni ailelerin çocukları birarada okumaktadırlar. Şimdiye kadar kardeşlik ve dostluk içerisinde birarada okuyan öğrenciler arasında bu vesileyle düşmanlık tohumları ekilmekte.

Bu konuyla Milli Eğitim Bakanı ve Milli Eğitim Müdürlüğü başta olmak üzere tüm yetkililerin zaman geçirmeden ilgilenmeleri, çevrede çıkabilecek çirkin olayların zamanında önlenmesini sağlayacaktır.

Bir Okuyucu

Karanlık güçler Divriği'de K.Maraş olaylarının benzerini yaratmak istiyorlar

Divriği Div-Pelet Konsantrasyon tesislerini alan Karabük şantiyesi işçilerinin örgütlendiği Devrimci Metal-İş Sendikası Divriği Temsilciliğine 31 Mayıs Cumartesi günü akşamı patlayıcı madde atıldı. Atılan bomba etkisini göstermeden imha edildi.

Bu tür halkın huzurunu ve işçilerin örgütlenmesini ve mücadelesini engellemek isteyen karanlık güçlerin seri bir şekilde tertiplere giriştiği ilçemizde görülmektedir. Bu tertipler zinciri MHP Genel Başkan Yardımcısı Gün Sazak'ın öldürülmesiyle iyice had safhaya ulaşmış ve bu güçler Divriği'de K.Maraş olaylarının benzerini yaratmak istemektedirler.

Bu konuyla ilgili olarak bir açıklama yapan Devrimci Metal-İş Sendikası Divriği Temsilcisi "Karanlık güçlerin tertipleri işçinin ve halkın örgütlenme mücadelesini kıramayacaktır" dedi.

Bir İşçi

Bekçi kılığındaki MHP'li komandolar fabrikada terör estiriyorlar

Mersin Soda Fabrikasında çalışan bir işçiyim. Ecevit hükümeti döneminde Petkim-İş Sendikası greve gitmişti. Grev 8 ay sürdü. Sendika işçi haklarını savunuyor diyenlerin hışmına uğramıştı. İşçiler revizyonist sendika yöneticileri açıkça, üretim yaptırmayıp, patronun işçileri atmasına zemin hazırlamış oluyorlardı.

Daha sonra atılan işçilerin yerine MHP'liler doldurulmuştur. Fabrikanın giriş ve çıkışlarını ellerinde tutan bekçi kıyafetli bu kişiler kendileri dışındakilere zorbalık uygulamaktadırlar. Yeni gelen işçilere açıkça hangi tarafı tutuyorsun diye sormaktadırlar. Kendi fikirlerine ters düşenleri içeri almayıp, yıldırma politikası uygulamaktadırlar. Sabahları işe giderken kendileri gibi düşünmeyen işçileri kışkırtmak için Türkeş'in konuşmalarını ve ırkçı marşlar çalmaktadırlar.

Bu yazılanlardan tereddüte düşen varsa gelsin bizzat kendisi görsün. Abartmış değilim, başka bir devletin sınırını geçsen bu kadar haksızlığa uğramazsın. Bunu da yetkililerin insafına bırakıyorum.

Bir okuyucu.

Komandolar İncesu'da saldırılarını yoğunlaştırdılar

Son günlerde Kayseri'nin İncesu ilçesinde komandolar saldırılarını yoğunlaştırdılar. Saldırganlar İncesu Emniyetinden gördükleri destekle güpegündüz yurtseverlere, devrimcilere silah çekmekteler. Yalnız yakaladıkları zaman da dövmektedirler. Saldırıya uğrayanlara Emniyete şikayete gittikleri zaman da buradaki bazı polisler tarafından yine dayak atmaktadırlar.

30 Mayıs günü komandolar, CHP ilçe binasına ve meşrubatçı dükkanına bomba attılar. Meşrubatçı dükkanı büyük hasara uğradı. CHP'ye konan bomba da patlamadığından bir hasar olmamıştır.

4 Haziran 1980'de sürgüne uğrayan öğretmen İsmail Atçı iş takibi için Kayseri Milli Eğitim Müdürlüğüne giderken, Taş Sineması önünde 30 kişinin saldırısına uğradı. Komandolar kıyasıya dövdükleri öğretmeni öldü sanarak bırakıp kaçmışlardı. Ağır yaralanan öğretmen, bir yurttaş tarafından hastaneye kaldırıldı.

Bütün yetkilileri, İncesu halkını tertiplere, saldırılara karşı uyanık olmaya çağırıyoruz.

O.Karavelioğlu

Gün Sazak'ın öldüğü gün, Fevzipaşa Lisesinde 2 dakikalık bulunarak saygı duruşunda Sazaklar ölmez diye slogan attırıldı

Daha önce de İzmir, Ödemiş'te bir komandonun ölümü ile tüm Fevzipaşa Lisesini Fevzipaşa yolu üzerine çıkartan ve o gün de Müdür olmasına rağmen okulu kapatıp, İslahiye'ye öğrencileri de beraberinde getirip, cenaze merasimine katılan ve İslahiye'de terör estirerek yurtsever ve demokratların elindeki Milliyet ve Cumhuriyet gazetelerini yırtarak ilçeye olay sokmaya çalıştılar. Bunlara önderlik eden Ahmet Günebakan tutuklanıp, bir süre Sıkıyönetimce gözaltında tutulmuştu.

Şimdi de AP iktidarının kurulmasıyla, Fevzipaşa Lisesi tamamen MHP'nin kontrolüne girdi. Şimdi de MHP militanı ve Gaziantep ÜGD İkinci Başkanı Ahmet Günebakan, tekrar Müdür olmak için çalışmaktadır. MHP Genel Başkan Yardımcısı Gün Sazak'ın öldürüldüğü gün, Ahmet Günebakan'ın isteği üzerine, Fevzipaşa Lisesinde okul bahçesinde toplanılarak, 2 dakikalık saygı duruşunda bulunulmuştur. Toplantı ve saygı duruşundan sonra 'Sazaklar ölmez' diye slogan atılmıştır.

Gaziantep'ten bir okuyucu

Aydın Cezaevinde baskılar sürüyor

Dayakla mahkumlara abdestsiz namaz kıldıran beş MHP'li gardiyanın açığı alınmasından sonra da baskılar devam ediyor.

Solcu mahkumlar normal ziyaret günleri dahi gelenleriyle görüştürülmezken, MHP'liler istedikleri zaman dışarı ile görüşmektedirler. ÜYD'den düzenli olarak gelen yemeklerle tosuncuklarını içeride de besliyor ve içeride her türlü faaliyeti sürdürüyorlar. Yayın ve kitaplarını rahatlıkla içeri aldırabiliyorlar.

Solcu mahkumların eşyaları didik didik arandığı halde bir çoğu yaralama ve bombalamadan sanık MHP'lilerin eşyaları aranmamaktadır. İdarenin yanlı tutumu sonucu diğer koğuşlar sık sık aranmasına karşın MHP'lilerin koğuşu aranmamakta. Eskiden yapılan bir aramada namaz seccadelerinin altından çıkan kama ve şişler mahkumları huzursuz etmekte ve can güvenlikleri sağlanmamaktadır.

Cezaevinde sportif faaliyetlere de el atan MHP'liler iki spor sahasını da denetimleri altına alarak istediklerine ve kendi taraftarlarına top oynatmaktadırlar.

Mahkumlar cezaevinde idarenin yanlı tutumunu ve can güvenliklerinin olmayışını protesto etmektedirler.

Bir Okuyucu

Hergüncülere cevap

Bir süre önce bir yalan ve iftira kampanyası başlatmış olan MHP'nin yayın organı Hergün gazetesi, devrimcileri sürekli faşist çetelere hedef göstermiştir.

Kamuoyunda bir süredir "Hedeftekiler" başlığı altında yayınlanan yalan dolu neşriyattan bir türlü kendini kurtaramayan Hergüncüler, kendi yalanlarının ortaya çıkmasıyla birlikte dillerini yutmuş durumdalar. Bir de sürekli bu savcılar ne zaman harekete geçecekler diye yırtınıp duruyorlar. Onlar da biliyorlar ki savcıların da artık bu yalanlara karnı tok.

Hergün gibi düşünenlerin karanlık eylemlerini ortaya çıkaran Aydınlık gazetesi tek engelleridir. İstedikleri gibi hareket edemedikleri için de devrimcilere saldırmaktadırlar.

MHP ve onun sesi Hergün gazetesi şunu iyi bilsinlerki Rus uşakları da karalama kampanyasına girişmişlerdi. Ancak onların da gücü yetmedi. Hergüncülerin de gücü yetmeyecek. Onlar ne kadar saldırırlarsa devrimciler o kadar güçlenecek.

Erzincan Çağlayan Lis[esi] öğrencilerin[den]
D.A. E.Y.

Aydınlık

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR BİRLEŞİN

BAYAŞ Basın Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmen ORAL ÇALIŞLAR

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S.AYDOGAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O.GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu/İstanbul. Tel: 26 52 44 26 42 93 İdare Tel: 26 61 78 Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri. Baskı: İst. Güntur. Dağıtımı: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8 Kızılay. Tel: 25 38 69 İZMİR: Özgüler İşhanı 452. Sok. 25/3 Konak: Tel: 13 10 90 - 25 25 54 TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 3900 DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı Kat: 3 No: 30 Dörtyol Tel: 38 57 ADANA: Kızılay Cad. 104 Sok. No: 23 Tel: 103 42

İLAN TARİFESİ-ABONE
Başlık yanı 4000 TL. 8 hariç diğer sayfalar st/cm 900 TL. 8. sayfa st/cm 1000TL. Renkli st/cm 1700 TL. Doğum, evlenme, ölüm st/5 cm 2000 TL. Küçük ilanlar kelimesi 30 TL.
ABONE: Yurtiçi 3 aylık 900 TL. 6 aylık 1800 TL. 1 yıllık 3600 TL. Yurtdışı 3 aylık 1125 TL. 6 aylık 2250 TL. 1 yıllık 4500 TL. Dış ülkeler için posta ücreti alınır.

22340 - 815

Venedik zirvesi bugün başlıyor

Carter, Batılı ülkeleri uyardı

● "Afganistan'ın işgalini oldu-bitti olarak kabul etmek dünya barışını daha fazla tehdit eder"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD Başkanı Carter, Venedik zirvesi öncesinde yaptığı konuşmada Batılı ülkeleri, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı işgalini, bir oldu-bitti olarak kabul etmemeleri için şiddetle uyardı.

Roma'da onuruna verilen bir yemekte konuşan Carter, Afganistan'ın işgalini bir oldu-bitti olarak kabul etmenin, stratejik, ekonomik ve siyasi dengeyi çok önemli ölçüde totaliter rejimler lehine döndüreceğini söyledi.

Soğuk savaş günlerine dönmeyi istemediklerini vurgulayan Carter, Afganistan konusunda sessiz kalmanın yalnızca saldır-

(Devamı Sa. 6 Sü.1)

İsrail'deki ABD Elçiliğinin Kudüs'e taşınması reddedildi

ABD Temsilciler Meclisinde İsrail lobisi yenilgiye uğradı

WASHINGTON (AA)

İSRAİL'deki ABD Büyükelçiliğinin Tel Aviv'den Kudüs'e taşınmasını öngören bir tasarı ABD Temsilciler Meclisinde 80'e karşı 252 oyla reddedildi.

Cumhuriyetçi Parti İllinois Senatörü Philip Crane tarafından sunulan tasarı kendi partisi içinde bile şaşkınlık yaratırken, Demokratlar ise Cumhuriyetçilerin Carter yönetimini yokuşa sürmek istediğini söylediler.

BROWN'UN UYARISI

Öte yandan ABD Savunma Bakanı Harold Brown, Basra Körfezi ülkelerinin, petrol fiyatlarını yükseltmeye devam etmekle, Amerika'nın bu ülkeleri savunma imkanını tehlikeye soktuklarını ileri sürdü.

New York Ticaret ve Sanayi Odasında konuşan Brown, "Biz ve müttefiklerimiz petrole daha fazla para harcamak zorunda kalırsak savunmaya ayıracağımız para azalacaktır" dedi ve Sovyetler Birliği'nin sadece ABD ve müttefikleri için değil, petrol üreticisi ülkeler için de oluşturduğu tehlike karşısında güvenlik sorununun kazandığı öneme değindi.

Afganistan'ın işgaliyle ilgili komisyon Cenevre'de toplandı

Afgan direniş örgütleri, Moskova'yla ilişkilerini sürdüren ülkeleri eleştirdiler

CENEVRE

GEÇTİĞİMİZ ay İslamabad'da yapılan İslam Konferansında Afganistan sorununu çözmek amacıyla kurulan 3 kişilik Komisyon ve 6 Afgan direniş örgütünün temsilcileri Cenevre'de toplandılar.

Sovyetlerin Afganistan'dan çekilmesi için görüş birliği sağlamak amacıyla yapılan toplantıda, Afgan direniş örgütleri adına konuşan Profesör Abdülresul, Sovyetler Birliği şartsız olarak geri çekilinceye kadar savaşacaklarını vurguladı. Abdülresul Sovyetler Birliği'ni kınadığını söylerken aynı zamanda Moskova'yla siyasi ve ticari ilişkilerini sürdüren ül-

(Devamı Sa. 6 Sü. 1)

İzmir Belediye işçileri "Haklarımız verilirse çöpleri iki günde toplarız, ama haklarımız verilmezse çöpler aylarca kalkmaz, bu taktirde belediye çöpleri ilaçlamalıdır" diyorlar. İşçiler grev kırıcı korsan dolmuşçuluğun da önlenmesini istiyor.

İzmir Belediye grevi 7. gününe girerken işçiler kararlı

"150 milyon ödenmeden bu grev bitmez"

● Genel-İş şehir içinde çalışan kaçak otobüsleri ve grev kırıcı girişimleri sıkıyönetime şikayet etti.

● Grevde geçen sürenin ödenmesi işçilerin en önemli taleplerinden birisi haline geldi.

İZMİR (ÖZEL)

İZMİR Belediyesi ve ESHOT'a ait işyerlerinde çalışan Genel-İş üyesi 5100 işçinin hak grevi bugün yedinci gününe girdi. Çöplerin toplanmaması, ulaşımın aksaması ve diğer belediye hizmetlerinin yerine getirilmemesi nedeni ile giderek İzmirlileri daha çok etkileyen grev, işçilerin 150 milyon lirayı geçen alacaklarının ödenmemesi nedeniyle uzuyor.

Genel-İş Sendikası yetkilileri, Belediye Başkanı İhsan Alyanak'ın imkanları seferber ederek işçi ve sendikaya olan borcunu ödemesini isterken, belediye yetkilileri, hükümetin İzmir Belediyesine yardım etmemesi halinde borçların ödenemeyeceğini tekrarladı. Belediye ve

(Devamı sa. 6 sü. 7'de)

Türkiye, Batıyı bu yılın borçlarını da ertelemek için ikna etmeye çalışıyor

HABER MERKEZİ

PARİS'te sürdürülen OECD Türkiye'ye Yardım Konsorsiyumu borç erteleme toplantısı, Türkiye'nin 1978 ve 79'da ödemesi gerekirken 1980'e erteletirdiği borçların da yeniden 4 yıllık bir süre için ertelenmesini istemesi yüzünden daha uzak bir tarihe bırakıldı.

OECD üyesi ülkeler daha borç erteleme görüşmeleri başlamadan 1980 yılında ödenmesi gereken borçların ertelenmemesi gerektiği yolunda görüşlerini açıklamışlardı. Nitekim toplantının sonunda aynı gerekçeyle borç erteleme görüşmelerini ertelediler. Şimdi Türkiye hükümeti aradaki zamanı Batılı ülkeleri bu yılın vadesi gelmiş borçlarını da erteletmeye ikna etmek için kullanacak.

Bilindiği gibi Demirel hükümeti bu yıl OECD kaynaklarından 1,6 milyar dolar borç aldı. Ancak, 78 ve 79 yıllarında ödenmesi gekerirken 80'e erteletirilen ve bu yıl mutlaka ödenmesi gekeren dış borç miktarı da 1 milyar doları buluyor. Bu durumda Demirel hükümetinin 25 Ocak kararnamesiyle başlattığı ekonomik önlem operasyonu için gerekli dış kaynaklarda yetersizlik sözkonusu olacak. Bu yüzden hükümet yetkilileri Batılı ülkeleri ikna edebilmek için bütün gayretlerini bu alanda yoğunlaştıracaklar.

Öte yandan, bazı çevreler toplantının ertelenmesinin gensoru ve son siyasi gelişmeler nedeniyle Batıda doğan tereddütlerin yüzünden olduğunu öne sürdüler.

Güney Koreliler, Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti gemisini batırdılar

SEUL

GÜNEY Kore, kendi sularına girdiğini ileri sürdüğü Kore Demokratik Halk Cumhuriyetine ait bir gemiyi batırdı.

Güney Kore karşı casusluk örgütü, ülkenin batı kıyılarında 12 saat süren bir kovalamadan sonra hava ve deniz kuvvetlerinin, casus gemisi olduğunu idda ettikleri Kore Demokratik Halk Cumhuriyetine ait bir gemiyi batırdığı bildirildi. Çatışmada, Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti vatandaşı 8 gemicinin öldürüldüğü, birinin de esir alındığı haber verildi.

Almanya: "Türkiye'ye verilecek özel askeri yardım, sadece NATO çerçevesinde kullanılabilir"

BONN (ÖZEL)

FEDERAL Almanya hükümeti Türkiye'ye verilmesi kabul edilen 600 milyon marklık özel askeri yardımın sadece NATO çerçevesinde yükümlülüklerin yerine getirilmesi için kullanılabileceğini açıkladı.

Federal Almanya Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Juergen Sudhuff Bonn'da yaptığı açıklamada Türkiye'ye verilecek özel askeri yardımı da kapsayan ek bütçe tasarısının parlamentoda kabul edilmesinin hükümet tarafından sevincle karsılandığını belirtti.

(Devamı Sa. 6 Sü. 7)

Günaydın Milliyet Dünya Politika Hürriyet Son Havadis Tercüman Hergün Cumhuriyet BASINDAN SEÇMELER

Erel: «CHP yöneticilerinin ayakları yere basmalı»

Günaydın'da Demirel hükümetinin geleceği konusunu ele alan Teoman Erel "Görüntü ve Gerçek" başlıklı yazısında şöyle diyor:

"Milli Selamet Partisinin hükümetten desteğini çekmedikçe gensoruyu desteklememesi gerekiyordu. Çünkü bu konuda hükümet kurulurken Erbakan'ın Demirel'e verdiği bir söz vardır. (....) Eğer aksi olsaydı Süleyman bey yeri göğü yıkardı. 'Bu MSP'ye güvenilmez' derdi."

Oysa bugün MSP'den yakınanların CHP'liler olduğunu belirten Erel, CHP'nin tutumunu şöyle eleştiriyor:

"Ecevit gensoru önergesi vermekle kendine göre bir politika saptayıp, adımlarını atmaya başlamış olan MSP'yi gereksiz yere suçlamakla etkili muhalefet yapmış olmaz. Eğer CHP, hükümeti gerçekten düşürmek istiyor ise-ki bu konuda da şüpheler vardır— Meclis aritmetiği açısından hangi ittifakları sağlayabiliyorsa o yolda yürümek zorundadır. (...)

"CHP ise bu konularda hâlâ ciddi bir çalışma yapmıyor. Sadece görüntü yaratmaya önem veriyor. Oysa, Türkiye'de görüntü yaratarak, politika yürütme devri geçmiştir. (...) Ana Muhalefet Partisi yöneticilerinin ayaklarını yere basması gerekiyor."

Cumhuriyet: «Karar saatine doğru»

Cumhuriyet'in "Olayların Ardındaki Gerçek" sütununda, hükümetin durumu ele alınıyor. Yazıda Demirel'in hükümetin yaşama şansı kalmadığını anladığı an çekilmeyi yeğleyebileceği, MSP'nin "Batı Kulubü'ne" karşı olduğu, MSP'nin desteklediği azınlık hükümetinin ise tam anlamıyla Batıcı olduğu ifade ediliyor. CHP'nin çekingen davrandığına işaret edilen yazı şöyle sürüyor:

"Nevşehir İl Başkanının cenazesinde çıkan olaylardan sonra ise artık CHP'nin içindeki 'hükümeti düşürmenin zamanı değildir' hesabına dayanan duraksamalar büsbütün silinecektir. Öyle görünüyor ki, olaylar bayırdan aşağı yuvarlanan kartopu gibi büyümektedir.

(Devamı sa. 6 sü 6'da)

Yüzde yüzlük artış bile yetmiyor

Hükümet, ücret zammını yüzde 65'de sınırlamaya çalışıyor

● İşçiler DYF-İş'in hükümetin koyduğu "çerçeveyi" aşmasını bekliyorlar

● Geçen yıl iyi haklarla imzalanan sözleşme, değerini iki ay sonraki büyük devalüasyonla bir gecede kaybetmişti

Demiryolu işçilerinin satın alma gücü, bir yılda yüzde 122,7 düştü

İŞÇİ SERVİSİ

KAMU kesiminde geçen yılın en iyi sözleşmelerinden birisini yapmış olan 45 bin demiryolu işçisi yeni sözleşme döneminin başladığı şu günlerde, 1 Haziran 1979'dan bu yana, hızlı fiyat artışları sonucu yüzde 122.7'lik bir gelir kaybına uğramış bulunuyorlar.

DYF-İş Federasyonu geçen dönemde hızlı enflasyonu göz önüne alarak 1.6.1979 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere bir yıllık bir toplusözleşme imzalamıştı. Uzun görüşmelerden sonra 19 Kasım 1979 günü imzalanan sözleşme ile işçiler 1977'den beri uğradıkları ortalama yüzde 53.7'lik gelir kaybını karşılayan bir ücret zammı alıyorlardı.

Ancak aradan daha iki ay geçmeden hükümetin 24 Ocak tarihli devalüasyon kararı ve onu takip eden korkunç fiyat artışları ile beraber kamu kesimindeki diğer işçiler gibi 45 bin demiryolu işçisinin de gerçek ücret oranları hızla düştü.

Son sözleşmenin imzalandığı 1.6.1979 tarihindeki fiyat düzeyi esas alındığı taktirde 1980'in Nisan ayı sonuna kadar gerçekleşen fiyat artış hızı Ticaret Odası endekslerine göre yüzde 122.7'ye ulaşıyor. Bu süre içinde ücretlerde hiç bir artış sağlanmadığı gözönüne alınınca işçilerin gerçek ücretlerinin, satın alma güçlerinin de aynı şekilde düştüğü görülüyor.

Ticaret Odası endekslerinin piyasadaki gerçek fiyat artışlarını sağlıklı olarak yansıtamamasına rağmen bu rakam bile işçilerin toplusözleşmelerde en azından 1979 Haziranındaki gelir düzeylerini koruyabilmek için ne kadar bir ücret artışı gereksindiklerini ortaya koyuyor.

(Devamı sa. 6 sü. 7'de)

Demiryolu işçileri, DYF-İş Genel Başkanı Şerafettin Akova'nın deyimiyle "oh" dedirtecek bir sözleşme imzalanması için şimdi çetin bir mücadeleye hazırlanıyorlar.

Bir demiryolu işçisi, bir günlük yevmiyesi ile 1979 Haziranında ne alabilirdi, şimdi ne alabilir?

1979 Haziran		1980 Haziran	
Yarım kilo et	75 TL.	250 gr. et	75 TL
Bir kilo peynir	80 TL.	Yarım kilo peynir	90 TL
Bir kilo nebati yağ	36 TL.	Bir kilo nebati yağ	120 TL
Dört yumurta	14 TL.	Üç yumurta	18 TL
2 kilo meyve	38 TL.		yok
2 kilo patates	20 TL		yok
2 kilo sebze	20 TL.		yok
1 kilo şeker	17 TL.		yok
	300 TL.	Bir günlük net yevmiye	303 TL.

Yevmiyeler kuşa döndü

Geçen yıl haziran ayından itibaren geçerli olmak üzere imzalanan son sözleşme ile demiryolu işçilerinin çıplak saat ücreti ortalama 63 TL. olmuştu. Bunun günlük brüt miktarı 500 TL.yi buluyor, yüzde 35-40 dolayındaki vergi kesintisi sonucu ise işçinin eline geçen günlük net yövmiye en fazla 300 TL oluyordu.

Günde 300 TL ile bir demiryolu işçisinin satın alabileceklerinin Haziran 1979'dan Haziran 1980'e kadar ne kadar azaldığı ise yukardaki tabloda görülebilir.

Likat-İş Genel Başkanı Ahmet Kurt: "İşçi hareketi sabrın son aşamasına geldi"

● Likat-İş 8. Genel Kurulu dün Ankara'da çalışmalarına başladı.

ANKARA (ÖZEL)

TÜRKİYE Liman ve Kara Tahmil-Tahliye İşçileri Sendikası 8. Genel Kurulu Ankara'da Türk-İş salonunda çalışmalarına başladı.

Yapılan seçimde Divan Başkanlığına Türk-İş Genel Sekreteri Sadık Şide, Başkan Yardımcılığına ise Türk-İş Teşkilatlandırma Sekreteri Orhan Erçelik getirildi.

Genel Kurulun açış konuşmasını yapan Likat-İş Sendikası Genel Başkanı Ahmet Kurt, ülke çapında en önemli sorunun can ve mal güvenliğinin kanun ve nizam hakimiyetinin, huzur ve güvenin sağlanması ve ekonomik sıkıntıların ortadan kaldırılması olduğunu belirterek şöyle dedi:

"Bize göre siyasi partilerimizin amaçları ve hedefleri tam belli değildir. Muhalefette iken

(Devamı Sa. 6 Sü. 2)

Çiğli'de tarım işçilerinin grevi başarıyla sona erdi

KEMAL DEMİRKAP (ÇİĞLİ)

MENEMEN Ovasında çalışan tarım işçileri 150 lira olan yövmiyelerinin 300 lira olması için 14 Haziran Cumartesi günü direnişe geçti. Direnişi orada çalışanların çoğunluğunu oluşturan Çiğli semtindeki 1000 kadar işçi başlattı.

Direnişin başlamasından sonra, toprak sahipleri işçilerin direnişini kırmak için, Bayraklı Çaymahallesi ve Erener semtlerinden işçi götürmek istedi. Ancak, bu işçiler, grevci işçileri desteklemek için çalışmadılar.

Toprak sahipleri direnişi kıramayacaklarını anlayınca İzmir Sıkıyönetim Komutanı ve Valisiyle görüştüler. Buradan "Gidin işçilerle anlaşın" cevabını alan

(Devamı sa. 6 sü. 3'de)

Birleşmiş Milletler Raporu:

Batı ülkelerindeki bunalım, petrolü olmayan Üçüncü Dünya ülkelerini etkiliyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

BİRLEŞMİŞ Milletlerin yayınladığı bir raporda, dünya ekonomisini karanlık bir geleceğin beklediği belirtildi.

BM Dünya Ekonomik Araştırmasında, geçtiğimiz yıl petrol üreten ülkelerin dışında, aşağı yukarı tüm ülkelerde ekonomik gelişmenin yavaşladığı vurgulandı. Bu yıl gerilemenin daha da fazla olacağı belirtildi. Çok sayıda ülkenin enflasyon, durgunluk ve ticari açıkla karşı karşıya olduğu bildirildi.

Raporda şu konular vurgulandı:

Enerji konusu bütün ülkeleri etkileyen en önemli etkendir. Petrol fiyatının yükselmesi gelişmiş ülkelerde enflasyon ve ticaret açığına yol açıyor. Ama bir varil petrolün 28 dolara satılması, petrolü bulunmayan gelişmekte olan ülkelerde ithalat tutarının üç katına çıkması, muazzam bir dış borç ve yüzde 20'nin üstünde hızla artan enflasyon anlamına geliyor.

Enerji sorunu, gelişmiş ülkelerle gelişmekte olan ülkeleri birbirine bağlıyor. ABD ve Batı Avrupa'nın enflasyona karşı aldığı önlemler, ekonomik durgunluk yaratıyor ve faiz oranlarını yükseltiyor. Bu durum üçüncü dünyanın gelişmekte olan ülkelerine yansıyor. Bu yıl ABD ve İngiltere ekonomileri yerinde sayacak-

(Devamı sa. 6 sü. 3'de)

El Salvador'da genel grev çağrısı yapıldı

SAN SALVADOR

EL Salvador'da işbaşında bulunan Cunta'ya karşı mücadele eden bir grup önceki gün 6 radyo istasyonunu ele geçirdi ve yarım saat süre ile gelecek hafta yapılacak olan genel greve herkesin katılması çağrısında bulundu.

Önceki sabah, ordu birliklerinin bir gerilla kampına saldırmalarıyla gerginleşen siyasal ortam, son eylemlerle giderek hareketlendi.

Öte yandan, ordu adına yapılan bir açıklamada, silahlı kuvvetlerin her türlü ayaklanma girişimini bastırmaya kararlı olduğu belirtildi.

Solcu gruplar, siyasal tutukluların salıverilmesi ve sıkıyönetimin kaldırılması amacıyla genel grev yapılmasını istiyorlar. Bilindiği gibi El Salvador, 1979 Ekiminde diktatör Romero'nun devrilmesinden bu yana askeri bir cunta tarafından yönetiliyor.

Turizm ve Tanıtma Bakanı Barlas Küntay İstanbul'da düzenlediği basın toplantısında bütün turistik yatırımların teşvik tedbirlerinden yararlanacağını açıkladı. *(Fotoğraf: AYDINLIK)*

Turizm, Teşvik Programına alındı

● Turizm yatırımlarına gümrük muafiyeti, yatırım indirimi ve orta vadeli kredilerde faiz farkı iadesi teşvik önlemleri tanınıyor.

HABER MERKEZİ

TURİZM ve Tanıtma Bakanı Barlas Küntay dün İstanbul'da bir basın toplantısı düzenleyerek turizmin bütünüyle teşvik programına alındığını açıkladı. Buna göre, artık bütün Türkiye'de turistik yatırımlara gümrük muafiyeti, yatırım indirimi ve orta vadeli kredilerde faiz farkı iadesi gibi sanayi yatırımlarına tanınan teşvik tedbirleri uygulanacak. Üstelik turizm yatırımlarına yüzde 40 oranında vergi muafiyeti tanınacak. Teşvik tedbirleri özellikle yabancı sermayeye uygulanacak.

Ayrıca turizm alanında İslam ülkeleriyle işbirliği yapabilmenin yolları aranacak. Turizm işletmelerine ithal imkanları tanınacak. Turizm polisi kurulacak. Turizm kooperatiflerinin turistik tesislerin gelişmek istemeleri halinde sermayelerinin 10 katı kredi temin etmesi sağlanacak.

Çin Seddinden taş çalan Parti görevlisi, 6 ay hapse mahkum oldu

PEKİN (AA)

PEKİN Günlüğü" gazetesinin bildirdiğine göre, Çin Seddinden taş çalarken yakalanan bir Komünist Parti görevlisi yapılan yargılaması sonucu bir yıl hapse mahkum edildi. Görevlinin pişman olduğunu belirtmesi üzerine ceza altı aya indirildi.

"Pekin Günlüğü" bir üretim birimi sekreteri olan Wang Fukuan'ın ayrıca emrindeki işçilere Çin Seddinden 700 taşı ve ayrıca bir ormandan da 500 ağacı izinsiz almaları için emir verdiğini yazdı. Fukuan bu yüzden 363 ağaç dikme cezasına da çarptırıldı.

Çin Komünist Partisi resmi yayın organı olan "Pekin Günlüğü" gazetesi, daha önce yaptığı açıklamalarda bazı kişilerin ev ve hatta domuz ahırı yapmak için iki bin yıllık Çin Seddinden taş çaldığını bildirmişti.

bu köseden...

Ecinniler mi vurmuş?

Gün Zileli

14 Haziran tarihli Demokrat gazetesini elinize alıyorsunuz ve başlığı okuyorsunuz:

"İzmir'de üniversite giriş sınavına gelen adaylar için şölen yapıldığı sırada ateş açıldı. 5 öğrenci öldürüldü 60 kişi de yaralandı."

Ateş açılmış ve beş öğrenci öldürülmüş. Ama kimin ateş açtığı ve öğrencileri kimin öldürdüğü belli değil. Belki haberin devamında vardır diye okumaya devam ediyorsunuz: Alt başlıkları okuyorsunuz:

"İnciraltı Atatürk Öğrenci Yurtlarının bulunduğu bahçede düzenlenen şölene yapılan müdahalede ses bombası da kullanıldığı bildirildi."

Demek müdahale edenler ateş etmiş. Ama müdahale edenler kim, üst manşette ve alt manşette belli değil. İçinizi acıyla dolduran bu öldürme olayının kimler tarafından yapıldığını manşetlerden öğrenmiyorsunuz. Bu sefer 5. sayfadaki habere bakıyorsunuz, belki burada yazılmıştır diyerek. 5. sayfadaki haberin özetinde de aynı kapalı üslup devam ediyor ve kimin, nasıl öldürdüğü anlaşılmıyor. Haberi okumaya devam ediyorsunuz sabrınız taşarak:

"Üniversite giriş sınavlarına girmek için İzmir'e gelen öğrenciler, İnciraltı öğrenci yurtlarının bahçesinde düzenlenen moral gecesinde gelişen olaylarda 5 öğrenci öldürüldü, 60 öğrenci yaralandı."

Demek şölende olaylar gelişmiş ve 5 öğrenci öldürülmüş. 5 öğrencinin öldürüldüğünü öğrendik, tamam. Demokrat bir türlü kimin açtığı ateş sonucu bu öğrencilerin öldüğünü Söyleyemiyor. Haberi sonuna kadar okuyorsunuz:

"... öğrenciler gösteriler sırasında 'herkese yüksek öğrenim hakkı', 'halk çocukları üniversiteye', 'ÜSS kaldırılsın' şeklinde sloganlar söyledikleri sırada, iki el ateş sesi duyuldu. Ateş üzerine çevrede bulunan güvenlik kuvvetleri şölendeki öğrencilere müdahalede bulundu. Ses bombalarının da kullanıldığı müdahale sırasında güvenlik kuvvetleri operasyonlarını yaklaşık 4 saat sürdürdüler. Bu sırada üniversite öğrenci adaylarından 5'inin öldürüldüğü, 60 öğrencinin de çeşitli yerlerinden yaralandıkları bildirildi."

Nihayet 5 öğrencinin, güvenlik kuvvetlerinin operasyonu sırasında öldürüldüğünü öğrenebiliyorsunuz. Fakat kimin ateş açtığı yine bulanık bırakılmış.

Demokratik mücadele vermek iddiasıyla ortaya çıkan Demokrat, halka gerçeği açıkça söylemekten korkuyor. Bir basın organının olayları halka olduğu gibi aktarma görevini bile yerine getirmiyor. Faili meçhul sözlerle işi geçiştirmeye çalışıyor. Herkesin bildiği bir gerçeği kamuoyuna açıklamaktan çekiniyor, kendi kendini sansür ediyor.

Herhangi bir yargıda bulunmak istemiyoruz. Ancak bu tutumu çok dikkat çekici buluyoruz.

Türkiye İşçi Köylü Partisi Hukuk Bürosu yardımınıza hazırdır

Yurttaşlar!

Partimiz, halkın her türlü hukuki sorunuyla ilgilenmekle görevli bir Hukuk Bürosu oluşturmuştur. Gördüğünüz her türlü baskı, uğradığınız partizanlık ve haksızlıklar için bu büroya başvurabilir ve yardım isteyebilirsiniz.

Anarşist saldırısına, jandarma baskısına ve polis işkencesine uğrayanlar, haksız yere gözaltına alınanlar ve tutuklananlar, kıyılanlar ve sürülenler, gecekondusu yıkılanlar, toprağı elinden alınanlar, devlet kapısında haksızlığa uğrayanlar, işten çıkartılanlar, ücretini alamayanlar, çeşitli vaatlerle dolandırılanlar, nereye şikayet edeceğini bilemeyenler, hangi partiden olursanız olun TİKP Hukuk Bürosuna başvurabilirsiniz. Partimiz haksızlığın karşısında ve halkın yanındadır. Hukuk Büromuz sorunlarınızın çözülmesine yardımcı olmayı görev kabul etmektedir.

Hukuk Büromuz pazar günleri hariç her gün saat 16.00'dan 18.00'e kadar, cumartesi günleri saat 15.00'den saat 18.00'e kadar Genel Merkezimizde çalışmaktadır. Bizzat gelemediğiniz taktirde yukarıda belirtilen saatlerde telefonla ya da mektupla danışabilir ve bilgi alabilirsiniz.

TİKP GENEL MERKEZİ

Tel: 30 08 81

Adres: Necatibey Cad. No: 22/19 Sıhhiye-ANKARA

TÜRKİYE RADYO TELEVİZYON KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1. Kurumumuz ihtiyacı olan.
   a) 1000 mt. 3/0 iletken.
   b) 100 adet KZ elemanı 34,5 KV enerji nakil hattı zincir izalatörü.
   c) 50 adet 34,5 veya 37 KV. 10 KA parafudur.

Kapalı zarf usulü teklif almak sûretiyle satın alınacaktır.

2. Bu işe ait şartname "TRT Kurumu, Alım ve İkmal İşleri Dairesi Başkanlığı, Atatürk Bulvarı No: 181 ANKARA" adresinden bedelsiz temin edilir. (Şartname posta ile gönderilmez)
3. Tekliflerin en geç 1.7.1980 günü saat 14.00'e kadar "TRT Kurumu Genel Evrak Müdürlüğü, Ziya Gökalp Cd. No: 23 ANKARA" adresine makbuz mukabili teslim edilmesi veya iadeli taahhütlü posta ile gönderilmesi gereklidir.
4. Postadaki gecikmeler dikkate alınmaz.
5. Kurumumuz 2490 sayılı kanuna tabi değildir.

(Basın: 16553 - 723)

130 lira için

16 Mayıs 1980 gecesi Çapa Tıp Fakültesi Hastanesi Acil Cerrahi'ye 50-55 yaşlarında bir yaralı getirildi. Trafik kazası. Kazayı yapan şoför, ihtiyar adamı yol ortasında yaralı halde bırakıp kaçmış. Birileri acımış, hastaneye getirmiş.

Acil'e geldiğinde henüz baygın değildi. Adını söyleyebildi: 'Mehmet" Soyadı? Söyleyemedi, bayıldı. Kafasında kanlı derin bir yara vardı. İlk teşhis besbelli idi: Kafa travması. Ceplerinde birkaç liradan başka para çıkmadı. Adres falan da hakgetire.

Kafa travması. Demek ki yapılması gereken ilk iş yarayı temizleyip, dikiş atmaktı. Öyle yapıldı. Ve hemen ardından beyin ödemi ihtimaline karşı Kortizon iğnesine başlanmalı idi. Kortizon iğnesi, mesela Dekort, o tarihte 23 lira idi. Birkaç günlük tedavi için 5-6 kutu ilaç giderdi. Yani toplam 120-130 lira para. Ama garibin cebinden bu kadarı da çıkmamıştı ki.

Mehmet.. acil serviste, 17 Mayıs gecesi saat 1 de öldü. Cenazeyi belediye kaldırdı.

Dördüncü gün bağıra bağıra öldü

Diyarbakırlıydı. Lise bir de iken aklına esmiş, evini köyünü okulunu terkedip İstanbul'a gelmişti. Topkapı'da bekar odalarından kendine bir göz bir yer bulmuş, bir de tekerlekli tezgah edinmişti. Çakmaklara gaz falan, idare edip gidiyordu. Odasında elektrik yoktu. Mumla idare ediyordu. Yemek için de bir küçük tüp edinmişti.

O gece odasına geç dönmüştü. Mum için kibriti yaktığında, aygaz tüpü parlayıverdi. Cahil çocuk, söndüreyim diye çırpındı durdu. Alevler içinde kaldı.

"Birinci derece, ikinci derece ve yer yer de üçüncü derece yanıklardı. Yüz fena yanmıştı. Dehşetli ızdırabı vardı. Bir iki dakika dişini sıkıyor sonra feryadı basıyordu. "Kimin kimsen yokmu senin?". Yoktu. Yangında bütün parası yanmıştı.

Durmadan elini kolunu sallıyor, dayanılmaz şekilde bağırıyordu. Sonunda bir yerlerden bulup bir Novalgine iğnesi yaptılar. Bir iki saat bağırmadı. Sonra tekrar başladı.

"Yanıkta tehlikeli olan, su kaybıdır. Mutlaka serum vermek gerekir. Ayrıca yanığı temizlemek ve tedavi için öteki ilaçlar ve merhemler gerekir. Bir serum 206 liradır. Öteki ilaçlar kimbilir ne tutar?"

Sonradan sonraya bir hemşehrisinin adresini hatırladı. Polis gitti, buldu, getirdi. Hemşehri reçeteyi aldı gitti, birazını almış, getirdi. Bir daha da görünmedi. İlaçları alınca birden düzeldi. Ama onlar da bitince, durumu hızla kötüleşmeye başladı. Ve dördüncü gün öldü. Pansumanı bile doğru dürüst yapılamamış altındaki çarşaf bile değiştirilmemişti.

DERDE DÜŞMÜŞ DERT EVLERİ

HASTANELER (4)

METİN GÖKTÜRK

Üçkağıtçı doktorlar

- Paranız ve yakınlarınız yoksa, ilacınızı alamaz ve mevzuata göre ölürsünüz
- Ama mevzuatı dinleyen kim, her işte olduğu gibi bunun da hilesini, hurdasını bulmuşuz: "Alinin ilacı Veliye, Velinin ilacı Aliye"...

GECE geç vakit evinize dönüyorsunuz. Bomboş yolda karşıya geçerken keskin bir fren sesi ve kulaklarınızda bomba gibi patlayan tok bir ses. Hızla uzaklaşan otomobilin kırmızı stop lambaları...

Hastanede kendinize geldiğinizde ancak bu kadarını hatırlayabiliyorsunuz. Cüzdanınız ve adres defteriniz, kaza sırasında kimbilir nereye fırlayıp gitmiş. Yani parasızsınız. Çarpmanın etkisiyle olacak, ne bir telefon numarası hatırlayabiliyorsunuz, ne de bir yakının adresini.

Şayet bir üniversite hastanesine kaldırılmışsanız ne olur biliyor musunuz? Profesörlerin, doçentlerin kaynaştığı, dizi ameliyathaneleri, laboratuarları bulunan bu tıp yuvasında bir köşeye terkedilir ve ölür gidersiniz.

Baygınken başınıza gelenleri de ben anlatayım: Kanlar içinde yolun ortasında yatıyordunuz. Hayır sahibi bir şoför sizi aldı getirdi. Acil Cerrahide muavene yatağına yatırıldınız. Doktor yaralarınıza bakarken, görevli polis memuru, hademenin de yardımı ile kanlı elbiselerinizi çıkarıp sizi çırılçıplak bıraktı. Ceplerinizi dikkatle aradı: "Parası, kimliği adres defteri falan, hiç bir şeyi yok" dedi. Nöbetçi doktor ilaçları yazıp, kağıdı başucunuza bıraktı ve gitti. Aradan bir kaç saat geçti. Siz ayıldınız. Reçeteniz hâlâ başucunuzdaydı. Ve bildiğiniz gibi birkaç saat sonra da öldünüz.

* * *

İNANMADINIZ, değil mi? İlk duyduğumda ben de inanmamıştım. Ama gerçek bu işte. Devlet hastanelerinde ilaç her yıl toptan ve ihale ile alınır. SSK hasteneleri, depolarındaki ilaçları saçıp savuracak yer arar. Ama üniversite hastanelerinde hasta kendi ilacını kendi parası ile eczane eczane dolaşarak almak zorundadır. Ve parası yoksa ilacını alamazsa hiç bir şey icap etmez. Ölecekse ölür, kalacaksa sürünür.

Mevzuat harfiyen uygulanacak olsa, olacak olan budur ama, çok şükür bunun da hilesini hurdasını bulmuşuz. Ya doktorların, personelin oradan buradan yürütüp dolaba sakladığı ilaçlar imdada yetişir. Ya hastanede "hayır duanıza" muhtaç varlıklı bir hasta bulunur, ya emekli karnesi bulunan bir hastadan rica edilir. Ya da bir hastanın yedek ilacı, biraz da göz korkutularak gaspedilir, size verilir. Ama bazan da bütün imkanlar kurur, aksilik işte. İşte o zaman siz hastane mevzuatına veyürürlükteki sağlık sistemine uygun bir şekilde gerçekten ölürsünüz.

ÜÇKAĞITÇI DOKTOR

ACİL Servisteki nöbetimiz devam ediyor.

Endişe ve korkudan neredeyse ağlayacaktı. Ama işte basit soğuk algınlığından başka bir şeyi olmadığı ortaya çıktı. Boşuna telaş, boşuna bu kadar taksi parası. Sonuç güzel olmasına güzeldi ama, nöbetçi doktorun beş dakikadır kafa patlattığı bu reçete de nesi? Üstelik de ne yazacağını stajyer doktorla değil, hastabakıcı ile tartışıyor. Hastanın yakını reçeteyi kapıp gitti. Beş dakika sonra da kucağında renk renk kutularla geri döndü. Kutulardan birinden bir ampul alınıp, hastaya yapıldı. Hasta yolcu edildi. Yarım saattir bekletilen taksiye binerlerken, hastanın keyfine diyecek yoktu ama ilaçları alıp getiren yakını söylenip duruyordu: "Üçkağıtçı herif, o kadar ilaç aldırdı, bir tek iğne yapıp gerisini gaspetti. Kimbilir kimlere kaçtan satacak?"

Hasta gittikten sonra ilaçlar camlı dolaba itina ile yerliştirildi. Sonuç gerçekten başarılı idi. Acil ve parasız hastalar, hiç olmazsa bu gece ilaçsız kalmayacaklardı. Üçkağıtçı doktorun keyfine diyecek yoktu.

(DEVAM EDECEK)

Felç yaklaşıyor

Adı Soyadı: Merike Derin
Yaşı: 55
Adres: Samatya Cad. Bahar Ap. No: 160 Samatya
Yatırıldığı tarih: 11.3.980
Şikayet: 20 gün önce ani olarak başın sol yanında ağrı

"Hastaya servikal bir bası düşünülerek myelografi uygulanmasına karar verildi. Ancak hasta, gerekli opak maddeyi temin edemediği için, daha sonra bu işlem yapılmak üzere yatırılması uygun görüldü. Klinikte kaldığı süre içinde...."

TERCÜMESİ:

Merike hanımın omurgasının üst kısmında enseye yakın yerde bir tümör bulunmasından şüphelenilmektedir. Tümörün ameliyatla alınması için yerini kesin olarak bilmek gerek. Myelografi denen işlem, "opak madde" denilen Myodil adlı ilacı omuriliğe vererek tümörün yerini bulma işidir.

Hastanın bulamadığı söylenen bu ilaç (Myodil) bazı eczanelerde el altından karaborsa olarak satılmaktadır. Şu anda 878 liraya bir kutusunu almak da mümkündür.

Tümörün ameliyatla çıkartılmasının gecikmesi felç tehlikesini doğurur. Ama Merike Hanım ne bu tehlikeden haberdardır, ne de eczane eczane dolaşıp, ona karaborsa ilaç arayacak bir yakını vardır.

Nereden nereye

Savaş Beyrut'u harabeye çevirdi

ABDULLAH KURTAY

Çok değil, birkaç sene öncesine kadar, Lübnan'ın başkenti Beyrut, hemen hemen herkesin dilinde dolaşıp dururdu. Ortadoğu'nun en güzel kenti olan Beyrut, anlatıla anlatıla bitirilemezdi.

Bugün ise savaş o efsaneler kenti Beyrut'u adeta bir harebeye çevirmiş durumda. Ortada akın akın gelen turist kafileleri yerine, insan leşleri, silah sesleri ve barut kokusu var. Ve en acısı yıllardır bir yurt edinmeyen ve var olma mücadelesi veren Filistin'lilerin içinde bulundukları yürekler acısı durum. Siyonist ve emperyalist güçlerin Filistin toprakları üzerinde yıllardan beri sürdürdükleri oyunlar, çoğu zaman Ortadoğuda sıcak savaşa dönüşerek, binlerce masum insanın hayatına neden oldu. Siyonist güçler hâlâ bu topraklar üzerinde oyunlarını sürdürürken, Beyrut, giderek bir harabe kent oluyor.

Dünyanın dört bir yanından Beyrut'a turist akın ederdi. Bir açık pazar olan Beyrut'ta geniş fikir özgürlüğü vardı. Ülkelerinde propaganda yapmalarına izin verilmeyenler bu kentte rahatça çalışabiliyorlardı.

Yurtsuz-evsiz Filistin göçmenlerinin Beyrut sokaklarında bir öğle yemeği hazırlığı görülüyor (Fotoğraf: AYDINLIK)

GÜNDEM dışı

"İş adamı" Atatürk

Geçenlerde Ankara'da yapılan bir toplantıda Kültür Bakanlığının Atatürk düşmanı müsteşarı Emin Bilgiç, "Aksiyon adamı" deyiminin "Eylem adamı" şeklinde tercüme edilmesine çok bozulmuş. kalkıp, "Pespaye, adi terim" diye de konuşmuş. Bu yetmiyormuş gibi, "Aksiyon" sözcüğünün ne anlama geldiğini de açıklamaya kalkışmış. Bilgiç'e göre Aksiyon, "iş" demekmiş. Dolayısıyla Atatürk eylem adamı değil, "iş adamıymış"!

Bilgiç'in Arapçasına, Farsçasına olduğu gibi Fransızcasına da hayran olduk. Açtık sözlüğe baktık. Bilgiç haklıymış. "Aksiyon" sözcüğü Fransızcada "Hisse senedi" anlamına da geliyormuş. Eeeh faiz hadlerinin serbest bırakıldığına göre, bu da ekonomik kalkınmada "Atatürkçülük" olsa gerek...

* * *

Ankara'daki Atatürk toplantısına katılan ilginç simalardan biri de Moskova Üniversitesi Ortadoğu ve Türkiye bölümü Başkanı Profesör Vladimir Danilov oldu. Danilov Türkiye'ye en son 1971'de gelmiş.

—O zamandan bu yana en fazla ne değişmiş? diye sordu birisi.

—Sokaklarda çok asker var, çok asker diye iç çekti Danilov.

Cevap ne oldu?

—Aman sayın profesör, bizim askerler Allahtan Türkiye'nin içinde dolaşıyor. Başka memleketlerde dolaşmaktansa, sokaklarda dolaşsınlar daha iyi değil mi?

* * *

Türkçe konuşan yabancılardan biri de Amerikalı tarih profesörü Dankwart Rustow idi. Bizim Batı hayranı profesörlerimiz ve isim meraklısı uzmanlarımız, hemen Rustaw'un etrafını sardılar:

—Profesör, "Take-off" teorinizi geliştiriyor musunuz?

—Sayın Rustow, ben sizin 'Siyasi Kalkınmada Etaplar" adlı kitabınızı okudum. Çok beğendim...

Işin ilginç yanı bu Rustow tarihçi Rustow. Adam ne "Take-off" terorisinden haberdar ne de "Siyasal Kalkınmada Etaplar" diye kitap yazmış.

Bizimkiler, Rustow adını görünce, ünlü iktisatçı Walth Whitmann Rustow'la karıştırıp, adama iyi bir yağ çektiler.

* * *

Danilov ile bir Türk profesörü konuşuyor:

—Oya Baydar'ı tanır mısınız?

—Evet tanırım.

—Türkiye'de Oya Baydar ve çevresindekiler "İlericiler" olarak bilinir.

Bir üçüncü kişi diyalogu keser hemen:

—Şey afedersiniz ama onlara ilerici değil "Sovyet yanlısı" denir.

Danilov biraz bozulur.

İki nitelik arasını bulmak isteyen bir başkası Oya Baydar ve çevresini şöyle niteler:

—Sayın Profesör onlar ne sadece ilericidir ne de sadece Sovyet yanlısı. Onlar ileri derecede Sovyet yanlısıdır.

Varın Danilov'un halini düşünün...

GEDİK

Türün geçenlerde "Çarşamba günü seçilebilirim" demişti.

AP'li milletvekillerinin işleri varmış da Meclise gelemiyorlarmış da ondan seçilemiyormuş.

Çarşamba geçti.

Türün Cumhurbaşkanı seçilemedi...

Herhalde AP'li milletvekillerinin işleri hâlâ bitmemişti.

Bu gidişle biteceği de yok..

Tabii Türün'ün de seçileceği yok..

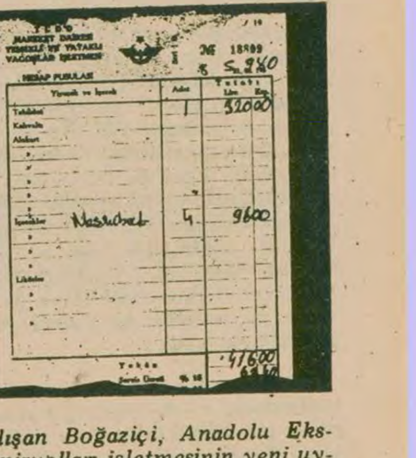
Neden dersiniz?

Perşembe'nin gelişi çarşambadan bellidir diye bir söz vardır da...

Time dergisinden alınmıştır

Hep bankalar soyulacak değil ya trende de adam soyulur

Ankara-İstanbul arasında çalışan Boğaziçi, Anadolu Ekspresi ve Mavi Trende Devlet Demiryolları işletmesinin yeni uygulaması sonucu bir tabldot yemek 490-500 liraya çıktı.

Şimdi 500 liralık yemek listesine bakalım: İki köfte, bir portakal, üç dilim patates, yıkanmamış bir yaprak marul. Bunlar 250 lira. Bir de meşrubat içerseniz 40 lira daha. Üzerine bir de servis ücreti ve işletme vergisi eklenince iki köftenin maliyet tablosu ortaya çıkıyor 520 lira... İnanmayan varsa yukardaki hesap pusulasının fotokopisi delildir.

Bundan yolcular kadar trendeki görevliler de şikayetçi. "Her gün yolcularla kavga etmekten bıktık" diyorlar. "Vatandaş haklı, resmen alay ediliyor. Verilen yemeklerin üstelik hepsi de bayat. Burada vatandaşa, dönünce de müdürlere dert anlatıyoruz."

İşte böyle... Trende seyahatin tadını çıkaralım diye yanılıp da yemekli vagona girmeyesiniz.... Bizden hatırlatması.

Gözden kaçmayanlar

Zamlardan sonra iki soygun haberi:

KONYA KARAPINAR ilçesindeki Tekel Deposu sabaha karşı soyuldu. Kapıyı kırarak içeriye giren kişiler 17.5 kilo Samsun sigarası alarak kaçtılar.

MERSİN'DE Toprak Mahsülleri Ofisine ait 26. buğday deposundan yaklaşık 20 çuval içinde bir ton nohut çalındı. Gecenin geç vakti deponun kapısını kıran meçhul şahıslar ihracatçı tüccara satılmak üzere bulunan bir ton nohutu alarak kaçtılar.

PAZARDAN PAZARA

AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN

Akif'in sahte tilmizleri

Mehmet Akif Ersoy, İstiklal Marşımızın şairidir...Büyük şairdir. Severiz sayarız. Ama, bir de başımızda Akif'in tilmizleri(peşinden gidenleri) olduklarını söyleyenler, onu savunmayı kimseye bırakmayanlar var...

Kültür Bakanlığının Milli Eğitim Bakanlığının etrafında toplanan küflü kafalar, kafalarındaki Akif'i gerçek Akif'in karşısına çıkarmaya çalışıyorlar. Akif'i ışıksız, fikirsiz dünyalarının istibdat heveslerinin, adaletsiz dünyalarının basit bir aleti durumuna getirmek istiyorlar.

Kimdir Akif? Onu büyük çoğunluğumuz ''İstiklal Marşı'' ve ''Çanakkale Destanı'' ile tanırız. Mehmet Akif inanmıştır. Ama her zaman bugünkü sahte tilmizlerinin benzeri softalarla, yobazlarla mücadele etmiştir. Onun esas karakteri şiirlerinde en güzel bir şekilde ortaya çıkan halkçılıktır, istiklale(bağımsızlığa) düşkünlüktür, istibdada(zorbalığa) karşı duyduğu korkunç kindir.

Bugün sözde Akif'e sahip çıkanların dedeleri, memleketin en karanlık günlerinde İstanbul'da oturdukları saraylarda işgalcilerin karşısında secdeye varırlarken, o Bandırma'daydı. O sıralarda henüz cılız bir ışık bile olmayan direnişçilerle yanyanaydı. Bandırma'dan onun istiklalimizi kurtarmaya çağıran sesi yükseldi. Anadolu onu bağrına basıyordu, İstanbul hükümetinin onun bu sesine cevabı ise çok sevdiği Dar-ül-Hikme'deki öğretmenlik işini elinden almak oldu.

Akif'in bugünkü sahte tilmizleri, bir elleriyle hâlâ Kurtuluş Savaşımızda gerici isyancıların, Derviş Vahdettinlerin, Delibaş Mehmetlerin Şeyh Saitlerin elinden tutuyorlar. Gerçek Akif ise Ankara'da Kurtuluş mücadelesine katıldığı ilk günlerde Konya'da görünüşte din adına aslında emperyalistler adına isyan eden kara yobazların karşısına dikiliyordu. Sizler olsanız olsanız Milli Kurtuluş Savaşımızı arkadan hançerleyen Konya isyanının elebaşları Zeynel Abidin Hocaların, Delibaş Mehmetlerin tilmizleri olabilirsiniz, Akif'in asla...

Yıllardır gericiliği, Ortaçağdan kalma toprakağalığını, tarikatçılığı sömüren, en sonunda bu güzelim ülkeyi başka ülkelerin ''inayetine'' muhtaç eden sizler, Akif size mi kaldı? O zaman Akif şu satırları kimler için yazmıştı:

''Dilenci mevkii, milletin içindeki yerin
Ne zevki var, bana anlat bu ömr-i derbederin
Şimale doğru gidersin, soğuk bir istikbal
Cenuba niyet edersin; açık bir istiskal
'Aman Grey, bize senden olur, olursa medet
'Kuzum Puankare! Bittik...İnayet et, kerem et'
Dedikçe sen, dediler karşıdan 'inayet ola'
Dilencilikle siyaset döner mi, hey budala?''

Akif bağımsızlıkçıydı, özgürlükçüydü, onurluydu. En dar günlerde şunları söylüyordu:

''Düşmeden pençesine istikbalin
Biliniz kadrini hürriyetin, istiklalin.
Söyletip başka memalikteki mahkumini.
Hakimiyet ne imiş, öğreniniz kıymetini.''

Yıllar yılı bu ülkede dışa bağımlılığın övgüsünü yapanların ağzından yukardaki satırların yazarı Mehmet Akif'in ismini bile işitmek ne kadar acı... Daha da acısı kafaları ırkçı fikirlerle zulüm, baskı ile dolu, fikre düşman insana düşman MHP'lilerin de Mehmet Akif'in adını ağızlarına almaları.

Gözlerini zulüm bürüyenlere bakın Akif nasıl sesleniyordu:

''Bilmiyorlar ki bu şiddetlerin olmaz hükmü
Göz yılar önce, fakat sonra kanıksar ölümü
Sanıyorlar kafa ezmekle, beyin ezmekle
Fikr-i hürriyet ölür, hey gidi şaşkın hazele!

''Daha kuvvetleniyor kanla sulanmış toprak
Ekilen gövdelerin hepsi yarın fışkıracak
Hangi masumun olur hünu bu dünyada heder
Yoksa Kânun-i İlahiyi de yırtar mı beşer?''

Akif'in inanmışlığını, kendi sahte inanmışlıklarına siper etmeye çalışan geri kafalılara, özgürlük ve fikir düşmanı zalimlere Akif'in cevabı budur. O, öylesine bir inanmıştır ki, iş bir masumun öcü heder olmaya gelince insanlığa ''ilahi kanunları'' yırttıracak kadar zulme düşmandır. O, insanlığın hiç bir zaman zulme boyun eğmeyeceğine yürekten inananlardandır. Ve bu güçlü ses ağızlarının kenarıyla Akif diyenlerin içini korkuyla doldurmaktadır. Ama zorba kafaları ve adaletsiz dünyaları öylesine boştur ve karanlıktır ki, çaresizlik içinde en büyük düşmanlarından birine, Akif'e sarılmak zorunda kalmışlardır.

HAKYEMEZ HAKKI'NIN MACERALARI

ERHAN YALVAÇ

DEVAMI YARIN

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Gerçek TKP'nin kurucusu olan ve 1920'de öldürülen işçi sınıfı önderi 2) Kumaş buruşukluklarını düzeltmeye yarar-İlmi. 3) Büyük acı, sıkıntı-TERSİ bir göz rengi. 4) Yüklenerek hareket ettirmeye çalışma-Açıktan geç anlamında bir denizci terimi. 5) TERSİ iki yüzlü-Helyumun simgesi. 6) TERSİ adet, sayı-Çok karanlık. 7) Türkiye'nin Asya'da kalan bölümü-Suyun donmasıyla oluşur. 8) Kadın doğumu ve hastalıklarıyla uğraşan tıp bölümü.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Bir tarikata bağlanan-Bağışlama. 2) Bir müzik aleti-Demiryolu aracı. 3) Aşırı zihinsel ya da bedensel yorgunluk sonucu olan bir hastalık. 4) TERSİ devam ettirme. 5) Kalın şayaktan yapılmış üstlük-TERSİ müzikte yedi temel işaretinher biri. 6) Libya' da bir vilayet-Bir harfin okunuşu. 7) TERSİ dadılık yapan emektar uşak-TERSİ gölgede kalan yer. 8) Osmanlılarda bir tür asker. 9) TERSİ inek sesi-TERSİ ışık, parlaklık 10) TERSİ zorla alma-Bir erkek ismi. 11) Ayakyolu-Kadınların dudaklarına sürdükleri bir kozmetik maddesi. 12) Bir bağlaç-Seri.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1)Sinemaskop. 2) Uçurum-ısalO. 3) Terörist-raD. 4) Od-Tapmak. 5) pöÇ-Nazarı. 6) Un-Panama-Ağ. 7) ükaB-Dino. 8) Ak-Sefaret.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Sutopu. 2) İçedönük. 3) Nur 4) eröT-Pas. 5)Murakabe. 6) Amip. 7) Sınama. 8) kitnaM 9) Os-Azade. 10) Parka-İt 11) La-raN. 12) Rodrigo

● De Gaulle, Fransa'da bir efsane üstelik de iyi anlaşılmamış bir efsane olduğu için, yaklaşan başkanlık seçimlerinde bir propaganda unsuru olarak kullanılmaya çalışılıyor

● De Gaulle'ün bağımsızlıkçı ve direnişçi ruhuna karşı tutum, Fransa'da hala yurtseverlikle teslimiyet arasındaki kalın çizgiyi belirliyor

İŞGALCİYE KARŞI DİRENİŞ BAYRAĞI

De Gaulle'ün 18 Haziran çağrısının 40. yılı kutlandı

● *Giscard d'Estaing yönetiminin bir sorumlusu De Gaulle'ü öldürmek isteyenlerin törenine katıldı*

● *Fransa'da 18 Haziran 1940 çağrısının güncel önemi belirtiliyor*

DIŞ HABERLER SERVİSİ

TAVAN aralarında, bodrum katlarında umutsuz ifadeli insanlar radyolarının başlarına geçmişlerdi. Ama kapılarda da bir nöbetçi vardı. Ve radyo her an bir sandığın içine konulup, yatağın altına saklanabilecek şekilde yerleştirilmişti. Radyo parazitliydi. Ve kalın sesli bir adam ağır ağır konuşuyordu.

''Fransızlar, yurttaşlar, kadınlar, erkekler; yıllardır Fransız ordularını yöneten şefler şimdi bir hükümet kurmuşlar. Ordularımızı yenilgiye sürükleyen bu şefler, mücadeleyi kırmak için artık düşmanla ilişkiye girmişlerdir...''

Tarih 18 Haziran 1940'ı gösteriyordu. Olay Hitlerci güçlerin işgali altındaki Fransa'da geçiyordu. Ağır ağır konuşan dam ise Fransızların ünlü askeri, devlet adamı General Charles De Gaulle'dü.

DÖNÜM NOKTASI

FRANSIZ tarihinde 4 dönüm noktası saptanı.. 1789 devrimi, 1871 Paris Komünü, 1939 Direniş Savaşı ve nihayet 1968 Mayısında gençlik eylemleri.

Fransa, geçenlerde işte bu dönüm noktalarından birinin 40. yıldönümünü kutladı. Büyük gösteriler yapıldı, söylevler verildi, kitaplar yayınlandı.

1940'dan bu yana kuşkusuz çok şey değişti. Artık Fransa'da kimse radyoları gizlice dinlemiyor. Ve Fransa Hitlercilerin işgali altında değil.

Ama De Gaulle Fransa'da bir efsane, üstelik de iyi anlaşılmamış bir efsane olduğu için, yaklaşan Başkanlık seçimlerinde bir propaganda unsuru olarak kullanılmaya çalışılıyor.

Şimdiki Devlet Başkanı Valery Giscard d'Estaing, 18 Haziran günü Sorbonne Üniversitesinde yaptığı konuşmada, kişisel anılarını anlatmakla yetindi. Oysa ki 18 Haziran 1940 çağrısının 1980 koşullarındaki önemine değinebilirdi. Nitekim kimi tarihçiler, kimi yazarlar, geçmişi değerlendirirken bugüne hatta yarına ışık tutmaya çalıştılar. İşte bir örnek: ''Aslında 1940'daki durumu hepimiz her an yaşıyoruz. Teslim olmanın kafa tutmaktan daha kolay olduğunu da biliyoruz. Verileri 1940 Haziranınkine benzeyen bir durumla karşılaşmak bir ulusal dram değildir. Kabul etmek veya direnmek, işte hepimizin bildiği ikilem budur'' (Pierre Lefranc-Hür Fransa Kuvvetlerinin eski askerlerinden-General De Gaulle'e Sadakat İçin Ulusal Eylem Derneği Başkanı-17 Haziran 1980 tarihli ''Le Monde'' gazetesindeki makalesinden)

1940 Haziranının verileri nelerdi? Onu da yine eski bir direnişçi ve De Gaulle'ün savaş arkadaşlarından biri olan General Georges Buis anlatıyor: ''11 Mayıs günü Lüksemburg'tan sonra Hollanda da işgal edildi. Hollanda 15 Mayısta savaşmadan silahları bıraktı. Belçika Kralı ise, hükümetinin güvenini yitirdikten sonra 15 Mayısta teslimiyet anlaşmasını imzaladı. Aynı Kral 5 gün önce 'Belçika Tanrının yardımıyla muzaffer olacaktır' diyordu. 11 ile 15 Mayıs arasında inanılmaz ve tayin edici bir gelişme daha oldu. Hitlerciler Fransız cephesini Sedan kentine kadar geçtiler. Ve Hitler saldırısı ayın 25'ine kadar sürdü. 16 Mayıs günü zamanın Başbakanı Paul Raynaud 'Hükümet Paris'te kalacaktır' diye açıklama yaptı. Ama hükümet 10 Haziran ile 2 Temmuz arasında 4 kente taşındı: Önce Tours, sonra Bordeaux, ardından Clermont-Ferrand ve nihayet Vich. Bu arada hükümet kentten kente giderken, Hitlerciler de yeni yeni kentleri işgal ediyorlardı. Sonunda 14 Haziranda Paris düştü...

Ve 22 Haziranda, saat 18.30'da, 1918 ateş-kes anlaşmasının imzalandığı tren vagonunda, Rethondes'da, Maraşal Petain'in generallerinden Huntziger, Fransa'nın son çağlarda gördüğü en utanç verici ve en sert ateş-kes anlaşmasını imzaladı'' (Georges Buis-Le Nouvel Observateur, 14-20 Haziran 1980)

İşte direnme savaşına bizzat katılan direnişçi askerler bu umutsuz manzarayı böyle anlatıyorlar. Ne var ki, bu direnişçileri, başta Londra'ya sığınmış olan General De Gaulle'ü ve bir avuç arkadaşını diğer insanlardan ayıran önemli bir yan vardı. Onlar bütün güç koşullara rağmen sonunda işgalciyi kovacaklarına, Hür Fransa'yı yaratacaklarına inanıyorlardı. Ve sonunda inandıklarını gerçekleştirdiler.

Fransa tarihinin bu son derece önemli zaferinin 40. yılı kutlanırken, Giscard d'Estaing yönetimindeki Fransa'da De Gaulle'e hiç de layık olmayan gösteriler yapıldı. ''Fransız Cezayir'inde'' şehit düşenleri anmak için yapılan bir toplantıda, OAS'ın (Gizli Silahlı Örgüt-Fransız ordusu içinde örgütlenen ırkçı, faşist, para-militer teşkilat) ''Meçhul kahramanları'' adına övgüler düzüldü. General De Gaulle'u 1962 yılında öldürmeye teşebbüs edenlerin adı saygıyla anıldı. Bunlar yetmiyormuş gibi, bu ırkçıların ve sömürgecilerin toplantısına Giscard d'Estaing'in bir Devlet Müsteşarı da katıldı. Giscard d'Estaing ise, De Gaulle'ün anısına düzenlenen ve 40 bin kişinin katıldığı bir törene gitmekten son anda vazgeçti. ''Mareşal Philippe Petain'i Yaşatma Derneği'' Fransa'yı Hitlercilere teslim eden bu devlet adamını tantanalı törenlerle anarken, 18 Haziran'ın Milli Yas ilan edilmesini önerdiler.

De Gaulle'ün milli bağımsızlıkçı ve direnişçi ruhuna karşı tutum, Fransa'da bugün hala yurtseverlikle teslimiyet arasındaki kalın çizgiyi belirliyor.

Ve Fransız halkı, yeniden tavan aralarında bodrumlarda, yurtseverlerin gizli radyolardan yaptıkları yayınları dinlememek dileğiyle yaşıyor...

Hitlerci ordular Fransa'nın içlerine doğru ilerlerken Petain'in emrindeki askerler şapkalarını bırakıp kaçıyorlardı. Ama De Gaulle, Londra'dan yaptığı direniş çağrısında yenilginin geçici, zaferin kalıcı olduğunu bildiriyordu.

IŞGALCIYE KARŞI DIRENIŞ'E ÇAĞRI

18 Haziran 1940

BÜTÜN FRANSIZLARA

''YILLARDIR Fransız ordularını yöneten şefler şimdi bir hükümet kurmuşlar. Ordularımızı yenilgiye sürükleyen bu şefler mücadeleyi kırmak için artık düşmanla da ilişkiye girmişlerdir.

''Kuşkusuz şimdiye kadar ve şimdi, düşmanın mekanik, kara ve hava kuvvetleri tarafından boğulmak istendik. Sayılarından çok bizim geri çekilmemize neden olan Alman tankları, Alman uçakları ve Almanların taktiği olmuştur. Almanların bu silahları ve taktikleri ordumuzun şeflerini ansızın yakalamış ve onların bugünkü duruma gelmelerine neden olmuştur.

''Ancak son söz söylenmiş midir? Umut yitirilmiş midir? Yenilgi kesin midir? Hayır. Sizlere sorunu bilen biri olarak sesleniyorum. Ve Fransa'nın henüz hiç bir şey yitirmediğini açıklıyorum. Bizim yenilmemize neden olan her şey bize bir gün zaferi getirecektir!

''Çünkü Fransa yalnız değildir. Hayır, yalnız değiliz, hiç yalnız değiliz! Fransa'nın arkasında büyük bir imparatorluk vardır. Fransa, mücadeleye devam eden ve deniz kıyılarını tutan İngiliz İmparatorluğu ile blok oluşturabilir. Ve aynı İngiltere gibi Amerika'nın sınırsız endüstriyel gücünden yararlanabilir.

''Bu savaş sadece, bizim mutsuz ülkelerimizin topraklarında sınırlı değildir. Bu savaş, büyük bir dünya savaşıdır. Yapılan bütün hatalar, gecikmeler, yaşadığımız acılar, bir gün düşmanı ezmemiz için bize gerekli olan ve dünyada var olan yolları, araçları ele geçirmemize engel olamaz. Bugün mekanik bir güç nedeniyle darbeler alıyorsak gelecekte daha güçlü mekanik bir kuvvete sahip olacak ve düşmanı yeneceğiz. Dünyanın geleceği işte budur.

''Sizlere Londra'dan seslenen General De Gaulle, hepinizi, İngiltere toprakları üzerinde bulunan askerleri silahları ile birlikte, mühendisleri, nitelikli işçileri, silahlanma sanayisi uzmanlarını hepinizi, Londra'da benimle temasa geçmeye çağırıyorum.

''Ne olursa olsun, Fransız direniş alevi sönmemelidir ve sönmeyecektir. Yarın, bugün olduğu gibi sizlere yine Londra Radyosunda hitap edeceğim.''

General De Gaulle
Londra-18 Haziran 1940

A TOUS LES FRANÇAIS

GÉNÉRAL DE GAULLE

18 juin 1940

QUARTIER GÉNÉRAL
4, CARLTON GARDENS
LONDON, S.W.1.

Demir cevheri rezervimiz ve cevher zenginleştirme üzerine (1)

sorunlar çözümler

Türkiye demir cevheri bakımından zengin bir ülke değildir. Birkaç tane büyük ve yüksek tenörlü cevher yatağımız vardır. Düşük tenörlü ve küçük rezervler ise çoğunluktadır. Bir kısım rezervler de fazla miktarlarda kükürt, fosfor ve arsenik ihtiva ettiği için, ancak diğer cevherlere belirli oranlarda karıştırılarak yüksek fırınlarda kullanılabilirler.

Bu durumda, düşük tenörlü rezervlerde zenginleştirme tesislerinin kurulması, toz cevherlerin değerlendirilmesi, demir cevheri madenciliğinin geliştirilmesi gereklidir.

Türkiye'nin en önemli iki büyük demir cevheri yatağı Divriği ve Hasançelebi yataklarıdır. Divriği yataklarının daha yüksek tenörlü olmasına karşın, yatak 1939 yılından beri işletilmekte ve kuruluşundan beri Karabük Demir-Çelik tesislerini beslemektedir. Hasançelebi yataklarının rezervinin büyük olmasına karşın tenörü düşüktür. Dolayısıyla, her iki yatağın da modern işletmecilik anlayışı ile ele alınıp ülkemiz gerçekleri doğrultusunda yeniden düzenlenmesi ve mevcut cevherin zenginleştirilerek kullanılması yoluna gidilmelidir.

Cevher zenginleştirme, kabaca cevherin demir tenörünün yükseltilmesidir. Bu ise, cevherin içerisindeki demir dışı bazı bileşiklerin cevherden alınıp atılmasıyla sağlanır. Bu işlem sırasında, cevherin tenörünün yükselmesinin yanı sıra, demir üretimi sırasında cevherde bulunması istenmeyen bazı kimyasal maddeler de temizlendiği için, cevherin kalitesi de yükseltilmiş olur.

Zenginleştirme işleminin temelini kırma operasyonu teşkil eder. Önce yataktan elde edilen büyük cevher taneleri kırılarak belirli bir tane büyüklüğüne indirilir. Daha sonra, demirin mıknatıslanma özelliğinden yararlanılarak, magnetik speratörler aracılığıyla demir cevheri ve demir dışındaki malzemeler birbirinden ayrılırlar. Bu işleme rağmen, yeterli düzeyde artıklardan temizlenememiş olan cevher, daha küçük boyutlarda kırılır ve yine magnetik speratörler ve özel sınıflayıcılar aracılığıyla temizlenirler. Bu işleme konsantrasyon adı verilir. Tüm bu işlemler sırasında toz haline gelen zengin cevher ise, içerisine bir kimyasal bağlayıcı katılmak ve döner silindirlerde topaklaştırılmak ve yeterli mukavemet kazanabilmesi için özel fırınlarda pişirilmek surutiyle kullanılabilir hale getirilir ki, peletleme adı verilen bu işlem demir cevherinin en iyi değerlendirme yollarından birisidir.

Bu konuda ülkemizdeki en büyük ve güncel proje, Divriği Konsantrasyon ve Pelet Tesisleridir. Bu projeye 15 Şubat 1972 tarihinde başlanmış 1975 yılında tamamlanarak 1976 yılında da deneme işletmesine geçmesi planlanmıştır. Projenin yatırım değeri, 431 milyon 73 bin lira dış para olmak üzere toplam 1 milyar 252 milyon 431 bin lira olarak saptanmıştır. Oysa 1978 yılı itibariyle yatırımın fiziki gerçekleşmesi yüzde 47 nakdi gerçekleşmesi ise yüzde 85'dir. Başından beri TÜSTAŞ firması tarafından yürütülmekte olan proje hâlâ ihale ve inşaat safhasında olup, yatırımın 1980'lerde bitmesi kuşkuludur.

İkinci önemli proje, Divriği projesi ile aynı yıllarda gündeme gelen Hasançelebi (Malatya) projesidir. Burada da 10 milyar lira civarında bir yatırım öngörülmektedir. Ancak, bugüne kadar cevher üzerinde yapılmakta olan araştırmalar tamamlanamamış, cevherin işletme ve zenginleştirme şekli saptanamamıştır. Geçtiğimiz 1979 yılının son ayları içerisinde ise, Hasançelebi projesinin fizibilitesinin hazırlanması amacıyla Sovyetler Birliği ile bir Fizibilite Anlaşması imzalanmıştır

DÜZELTME

Haziran ayının 17'sinde yayınlanan ''AP ile MHP arasında bir fark var mıdır? AP de MHP gibi faşist bir parti midir? İkisini de aynı ölçüde hedef almak gerekmez mi?'' başlıklı sorular cevaplar sütununda bir satır atlaması olmuş ve ''AP bugün MHP'nin terörünü himaye etmekle birlikte doğrudan yönetici durumundadır'' biçiminde anlamı tamamen tersine çeviren hatalı bir cümle çıkmıştır. Doğrusu şöyle olacaktır:

''AP bugün MHP'nin terörünü himaye etmekle birlikte doğrudan doğruya terörcü bir parti değildir. Oysa MHP faşist cinayet şebekelerinin doğrudan doğruya yöneticisi durumundadır.''

Düzeltir okuyucularımızdan özür dileriz.

Yarın çok geç olacak

(Baştarafı 1. sayfada)

Burada haberin doğruluğunu tartışmayacağız. Gerçi haber, bugünkü Ortadoğu durumu ve güçlerin konumu açısından bir mantık bütünlüğüne sahiptir. Fakat olayın kendisi gene de doğrulanmaya muhtaçtır.

Üzerinde durmak istediğimiz konu, olayları dış görünüşlerine bakarak yüzeysel bir biçimde değerlendirme hatasından sakınmak, özdeki gerçeği yakalamaktır.

Yüzeysel olarak baktığımız zaman: İran'a uçan ABD uçakları vardır, ABD bir tutum içinde görünmektedir. İran ile ABD karşı karşıya gelmişlerdir.

Ancak derinlemesine bir tahlil, ABD'nin İran'daki gelişmeleri belirleyen ve olayları yaratan aktif bir güç olmaktan çok, gelişmelere tepki göstermek durumunda kalan bir güç haline geldiğini ortaya koymaktadır. ABD, Şahın yıkılması ile sonuçlanan halk hareketi ile birlikte ipleri elinden kaçırmıştır ve olayların arkasından yetişme çabası içindedir.

Buna karşılık bölgede insiyatifi ele geçiren ve aktif durumda olan güç Sovyetler Birliği'dir. ABD, varolan durumu korumaya çalışır ve bunu başaramazken, Moskova yöneticileri durumu değiştirmek ve bölgeye hakim olmak için harekete geçmişlerdir. Zorbalığı ele alan Sovyetler Birliği ilk adımını Afganistan'a girerek atmıştır. Bu adım, hiç kuşkusuz kendisini izleyecek diğer adımlar için bir başlangıçtır. Şimdi hedefin önünde İran ve Pakistan olduğu gibi ortadadır. Sovyetler Birliği, bu hedefine uygun olarak olayları yaratan aktif bir politika izlemektedir ve yeni atılımlar için bir yandan gerekli askeri hazırlıkları yaparken, öte yandan İran'da doğrudan müdahale için elverişli bir zemin yaratmaya çalışmaktadır.

ABD'nin İran'a operasyonu, bu hareketin başlangıç noktası, sürekli olarak mevzi kaybetmeye bir tepki göstermekti. Vardığı nokta ise, daha geri bir mevziye çekilmek olmuştur. Yapılan macera, gerilemeyi durdurmamış, tam tersine hızlandırmıştır. Bazen zikzak çizerek olsa bile, gelişmenin yönü budur.

Bu gerçekler, bugün İran için tehlikenin birinci derecede hangi yönden geldiğini de açık bir biçimde ortaya koymaktadır. İran halkı Sovyetler Birliği tehdidi ile yüzyüzedir. ABD'nin İran'da giriştiği başarısız operasyon, bu tehdidi zayıflatmamış, fakat ağırlaştırmıştır. Son tahlilde Sovyetler Birliği'ni caydırmak amacıyla harekete geçen ABD kendisi caymak zorunda kalmıştır.

İran'ın haklarına saygı göstermeyen siyaset, Sovyetler Birliği karşısında güçlü bir direniş cephesi yaratamamakta ve Moskova yöneticilerinin saldırı siyasetinin önünü kesememektedir. Bugün Ortadoğu, özellikle İran, dünya çapındaki saflaşma ve çarpışmada bir ön cephe durumuna gelmiştir.

Doğru siyasetler tespit etmek için, ABD ve Sovyetler Birliği'nin isteklerini değil fakat kuvvetlerini ve olanaklarını doğru değerlendirmek zorundayız. Önemli olan ve gelişmeleri belirleyen istek değil, yapabilme gücüdür. Olaylara derinlemesine bakarsak, bugün İran'a karşı zorbalık yapabilecek güç ve durumda olan süper devletin kuzeyde olduğunu görebiliriz. Bütün insanlık için sorun, Sovyetler Birliği'nin güneye sarkmasını durdurmaktır. Gerek ABD gerek Avrupa, bugün bu noktada akıllı ve kararlı bir siyaset izlemezlerse, yarın Sovyetler Birliği'ne boyun eğmekle savaşı kabul etmek arasında bir seçim yapmak zorunda kalacaklardır. Oysa bugün, Sovyetler Birliği'ne karşı koyan ve Ortadoğu ülkelerine saygılı siyasetlerle barışı korumak mümkündür.

Halkın Sesi Dergisi Yazıişleri Müdürü Erhan Ünsal tahliye edildi

İSTANBUL (ÖZEL)

İSTANBUL Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi Halkın Sesi dergisi aleyhine açılan davada görevsizlik kararı vererek; tutuklu bulunan Yazıişleri Müdürü Erhan Ünsal'ı tahliye etti.

Halkın Sesi dergisinin 22.7.1975 tarihli nüshasında yayınlanan yazılar ile hükümetin manevi şahsiyetinin tahkir ve tezyif edildiği, suç sayılan fiillerin övüldüğü iddiası ile açılan davanın 19.6.1980 günü yapılan duruşmasında, Askeri Savcı bu davada Sıkıyönetim ilanına neden olan bir fiilin sözkonusu olmadığını belirterek, Sıkıyönetim Mahkemesinin davaya bakmakla görevli bulunmadığını söyledi.

Sanık ve avukatının da bu görüşe katılmasından sonra Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi davaya adliye mahkemelerinde bakılması gerektiğine ve tutuklu bulunan Erhan Ünsal'ın tahliyesine karar verdi.

Afgan direniş...

(Baştarafı 3. Sayfada)

keleri eleştirdi.

Abdülresul, Sovyet kuklası Karmel rejimiyle dolaylı veya dolaysız olarak hiç bir zaman görüşmeyeeeklerini de vurguladı. Profesör Abdülresul, Sovyet askerlerini ülkelerinden attıktan sonra bir İslam hükümeti kurarak 2 süper devlete karşı bağımsızlık ve bloksuzluk siyaseti izleyeceklerini sözlerine ekledi.

Diğer direniş örgütleri de, dış müdahaleye tamamen karşı olduklarını belirterek "Afganistan bir Vietnam olmayacaktır" dediler. Afgan direniş örgütleri diğer ülkelerin de, bağımsızlığa, özgürlüğe ve insan haklarına her şeyden çok önem verdiklerini göstermek için yapacak çok şeyleri olduğunu belirttiler.

Bu arada en büyük Afgan direniş örgütü olan Hizb-i İslami'nin sözcüsü Hikmetyar da "İşgale karşı çıktığını söyleyip Moskova'yla ilişkilerini sürdüren ülkeler boş laflar ediyorlar. Rusya ile bütün ilişkiler kesilmelidir" dedi.

PAKİSTAN-YUGOSLAVYA

Öte yandan Afganistan Komiyonunun 3 üyesinden biri olan Pakistan Dışişleri Bakanı Aga Şahi, Cenevre'ye gelmeden önce uğradığı Belgrad'da Yugoslavya Dışişleri Bakanı Josip Vrhovec ile bir görüşme yaptı. Şahi-Vrhovec görüşmesinde, bloksuz ülkelerin yumuşamayı güçlendirmek için daha fazla çaba harcaması gerektiği iddia edildi.

Carter Batılı...

(Baştarafı 3. Sayfada)

ganlığı ve gerginliği daha fazla artıracağını ve dünya barışını daha fazla tehdit edeceğini vurguladı. Carter şöyle konuştu:

"Sovyetler Birliği ile yumuşama hâlâ hedefimizdir. Ne var ki, Sovyetler dünya barışını pervasızca tehdit edemeyeceklerini, bir yandan silahlı müdahalelere girişirken öte yandan yumuşamanın, Doğu-Batı işbirliğinin yararlarından faydalanamayacaklarını anlamalıdırlar."

Carter, Batılı ülkeleri ayrılıkları bir yana bırakmaya çağırarak "Birlikte hareket etmezsek, ayrı ayrı güçsüz oluruz" dedi.

CARTER'LA COSSİGA AYNI GÖRÜŞTE

Öte yandan ABD ile İtalya, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'daki askerlerini geri çekmesini sağlamak için Batının kapsamlı bir siyasal stratejiye ihtiyacı olduğunda görüş birliğine vardılar.

ABD Başkanı Carter ile İtalya Başbakanı Cossiga, Avrupa'da bulunan Amerikan birliklerinin bir kısmı Basra Körfezi ve Güneybatı Asya bölgelerine kaydırıldığı için, NATO'nun Avrupa savunmasını güçlendirmesi gerektiğini de belirttiler.

VENEDİK ZİRVESİNDE SCHMİDT'İN MOSKOVA GEZİSİ ELE ALINACAK

7 Batılı ülkenin Venedik'te bugün başlayacak toplantısında Batı Almanya Başbakanı Schmidt'in 30 Haziranda Moskova'ya yapacağı ziyaretin ele alınacağı bildirildi.

Batı Alman yetkililerinin Schmidt'in Moskova gezisi konusunda müttefiklerin onayının sağlanacağından kuşku duydukları haber verildi.

"İşçi hareketi...

(Baştarafı 3. Sayfada)

başka, iktidarda iken başka davranış içinde olabilmektedirler. Programları ile eylemleri arasında büyük farklılıklar vardır. Bunun özellikle vergi reformu yasa tasarısının Parlamentodan bir türlü geçirilmeyişinde ve partilerin iş çevreleri ile olan yakınlığında görmek mümkün."

Türk işçi hareketinin sabrın son aşamasına geldiğini, ülkemizin sahillerini baştan başa çevreleyen liman ve iskelelerde çalışan işçilerimizin ızdırap ve çile içinde görevlerini büyük fedakarlık içinde yaptıklarını kaydeden Kurt "Her dönemde altın yılları yaşayan çıkarcılar, yeni altın yılların hesabı peşindeler. Bunalımı yaratanlar sıkıntı çekmezken bu sıkıntıların faturasını ödeyen hep işçiler olmuştur."

Ülkenin sadece doğal kaynaklarını kullanarak parasal yokluktan kurtulabileceği görüşünü savunan Kurt sözlerini şöyle bitirdi: "Türkiye kendisini besleme gücüne sahiptir. Kömürü var, akarsuyu var, enerji potansiyeli var, turizm potansiyeli var, insan gücü potansiyeli vardır."

Çiğli'de...

(Baştarafı 3. Sayfada)

toprak sahipleri, 300 lira yövmiyeyi kabul etmek zorunda kaldılar. İşçiler, 300 lira yövmiyeyi kabul etmeyen toprak sahiplerinin işine gitmeme kararı aldı.

5 gün süren direniş, toprak sahiplerinin çoğunluğunun 300 lira yövmiyeyi kabul etmesiyle 19 Haziran Perşembe günü başarıyla sona erdi.

Bu direniş sonucunda işçiler yövmiyelerini 300 liraya çıkardıkları gibi, ayrıca, 8 saatlik işgünü, römorkların üzerinin brandayla örtülmesi, içme sularının tazelenmesi haklarını da kazandılar.

Batı...

(Baştarafı 3. Sayfada)

tır. En başarılı Batılı ülkelerde bile gelişme hızı son derece düşük olacaktır.

Gelişmekte olan ülkelerde ise ticaret hacmi daha da düşecek kredi alabilen bazı gelişmekte olan ülkeler, borç alarak gelişmelerini belki sürdürebilecekler. Ama çok sayıda üçüncü dünya ülkesi bugün artık borç bulamayacak durumdadır. Zaire ve Jamaika gibi ülkelerse hiç bir şekilde kredi alamayacak durumdadırlar.

Petrol ithal eden gelişmekte olan ülkelerin dış borçları son iki yıl içinde iki katına çıkmıştır. Bu borçların tutarı 69 milyar dolardır.

Dünya ülkelerinin ekonomilerinin birbirine bağımlılığı gelecek için etkili bir uluslararası yaklaşımı gerektirmektedir. Bu yaklaşım, petrol fiyatlarının daha düzenli bir şekilde ayarlanmasını ve gelişmekte olan ülkelerin üçüncü dünya ülkelerinden yaptıkları ithalatta daha istikrarlı bir tutum almalarını gerektirmektedir.

NATO Genel...

(Baştarafı 1. sayfada)

raporun da Konsey toplantısında görüşüleceği öğrenildi.

NATO ülkelerinin Dışişleri Bakanlarının, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı sonuç belgesinin uygulanması konusunda önümüzdeki sonbaharda Madrit'te yapılacak toplantıya ilişkin öneri ve görüşleri de tartışacakları bildirildi.

NATO Bakanlar Konseyinin Ankara'da iki gün sürecek toplantısında ayrıca ittifakın Güneydoğu kanadının güçlendirilmesi ve Türkiye ekonomisinin içinde bulunduğu güçlüklerden kurtulması için planlanan katkılar gözden geçirilecek.

NATO toplantılarında daha önce alınan bir kararla ittifak üyesi Türkiye ve Portekiz'e özel yardım yapılması kararlaştırılmış Genel Sekreter Luns bu konuda çalışmalar yapmakla görevlendirilmişti. Luns'un şimdiye kadar yürüttüğü çalışmalar konusunda hükümete ve NATO bakanlarına bilgi vermesi bekleniyor.

15 NATO ülkesinden 14'ü toplantıda Dışişleri Bakanları tarafından temsil edilecek. Sadece Portekiz'in Dışişleri yerine bir Devlet Bakanı göndereceği öğrenildi. Toplantıya katılacak bakanlar pazartesi ve salı günü gelmeye başlayacaklar. Heyetler ise şimdiden Ankara'ya gelerek ön temaslara başladılar.

Carter "Operasyonu"...

(Baştarafı 1. sayfada)

Sovyet casus uçaklarını yanıltmak üzere gösterişli bir tatbikata başlamıştır. Bölgede karşılıklı elektronik karıştırmalar saptanmıştır.

Daha sonra Amerikan uçaklarının İran'a doğru yöneldiğini tespit eden Sovyetler, durumu İran'lı ilgililere bildirmişlerse de, İran bir tepki göstermeyince çok sayıda MİG-21, MİG-23, MİG-27 uçağını İran sınırına doğru uçurmuştur. Bunun üzerine sıcak harbin eşiğine gelindiğini düşünen Carter, harekatı durdurmuştur. Çarpışarak düştüğü belirtilen C-130 uçağının uzun menzilli bir füze ile düşürülmüş olabileceği ihtimali de öne sürülmektedir.

Harekat fiyasko ile sonuçlanmış ise de, ABD istenen yere çok sayıda personel ve malzeme götürebilme imkanını denemiş, Sovyetlerin Kızıl Deniz ve Basra Körfezi üzerindeki elektronik güçsüzlüğünü tespit etmiş ve ABD'nin acil bir durumda izin almaksızın bir ülke üzerinden kuvvet geçirebileceği görülmüştür. Nitekim ABD, C-130 uçakları Suudi Arabistan üzerinden izinsiz olarak geçirilmiştir.

Ecevit...

(Baştarafı 1. sayfada)

yor" diyen Ecevit, bunalımdan çıkış yolunun Türkiye'nin dağılan güçlerini toparlayabilecek bir demokratik birlik hükümetiyle bulunabileceğini söyledi.

Ecevit, salı günü yapılacak Ortak Grup Toplantısında yeni bir Cumhurbaşkanı adayı belirleyeceklerini de sözlerine ekledi.

Bir gazetecinin üç partinin koalisyonu gerçekleşmediği taktirde MSP ile hükümet kurmayı düşünüp düşünmedikleri şeklindeki sorusu üzerine Ecevit, çağrılarının açık olduğunu, esenliğe çıkışın yolunun bu olduğunu, bu çözümden yana olanların ve basının desteği ile kamuoyuna iyi bir şekilde yansıtılırsa gerçekleşebileceğini söyledi.

Aktancıların...

(Baştarafı 1. sayfada)

tayı bulan gözaltı süresince götürülen kişilerin nerede oldukları ve durumlarına ilişkin hiç bir bilgi verilmedi. Bu arada, gözaltındaki şahıslara işkence uygulandığı şeklinde söylentiler yayılıyor.

Olaylar üzerine mahallede araştırma yapan muhabirlerimiz şunları tespit ettiler;

MAHALLEDE, KADINLAR ÇOCUKLAR VE YAŞLILAR KALMIŞ

Mahalle terkedilmiş bir görüntüye bürünmüş, sokaklarda genç bir insan görebilmek olanaksız. Sadece, yaşlılar, kadınlar ve çocuklar var. Halk korku içinde ve ne yapacağını bilemez bir durumda. Bir yandan gözaltına alınan yakınlarını merak ederken bir yandan da nereye başvuracağını bilemenin şaşkınlığı içinde.

Çocuğu gözaltına alınan bir kadın şunları anlattı:

"İlkin gece geldiler. Evi altüst ettiler ama, çocuğa dokunmadılar. İkinci gelişlerinde hemen çocuğa saldırdılar, bir yandan bize küfrederken, bir yandan da çocuğu döve döve, kanrevan içinde arabaya attılar. Kime gideyim nereye sorayım bilmiyorum. Bir tek evladım, lisede okuyordu. Babası Almanya'da, telgraf çeksem işinden olacak. Bir zayıf oğlum var, ne yapayım bilemiyorum."

"DUVARLAR YAZI DOLU, GÖRSEN SUÇ GÖRMEZSEN SUÇ"

Kızı gözaltına alınan yaşlı bir kadın şunları söyledi:

"Biz sabah kalkıyoruz, bakıyoruz duvarlar yazılmış. Görsek suçluyuz, görmesek yine suçluyuz. Ne yapacağımızı şaşırdık. Perdemizi kapatıp oturuyoruz, sonra gelip bizi suçluyorlar, götürüyorlar. Kızım akrabalarının yanında kalıyordu. Getirip teslim etmezsen seni gözaltına alırız dediler. Ben de çağırıp, teslim ettim. Bizim mahallemizin çocukları olsa, hiç gelip kendi kapıları önünde böyle bir şey yaparlar mı. Dışardan getirmişler garip garip adamlar."

Kartal Belediyesinde itfaiyeci olan Niyazi Armutlu olay sırasında bakkalın önünde Şirin Topaloğlu adlı kadınla konuşurken her ikisi de saldırganların kurşunlarına hedef olarak yaralanıyorlar. Hastaneye gönderildikten sonra gözaltına alınıyorlar. Niyazi Armutlu bir süre sonra tahliye ediliyor. Fakat tahliye olduktan sonra evine gelen herkes gözaltına alınıyor ve Niyazi Armutlu da 20 Haziran tarihinde yaralı olmasına rağmen tekrar gözaltına alınıyor.

Olayın önünde geçtiği kahvenin sahibi olan 50-60 yaşlarındaki kahveci olayın akabinde gözaltına alınıyor, birkaç gün sonra sırtında ve kafasında çeşitli morluk, şişlik ve yara izleri ile serbest bırakılıyor. Evine gittiğimizde kendisini bulamadık, çevredekiler yeniden gözaltına alınmış olabileceğini söylediler.

"ALEVİ MİSİNİZ, SÜNNİ MİSİNİZ"

Bir süre işkence gördükten sonra serbest bırakılan bir diğer yurttaş ise şunları anlattı:

"Önce gözlerimi bağladılar ve Alevi misin, Sünni misin, diye sordular. Aleviyim diye cevap verince hakaret ederek dövmeye başladılar. Tam üç gün aç bıraktılar ve sık sık dövdüler. Bir ara başıma vuran birisinin ellerine sarıldığımda, elinde muşta olduğunu farkettim."

Olay günü gözaltına alınan Aziz Araz adlı genç birkaç gün sonra öldü. Ailesine duvardan düşerek beyin kanamasından öldüğü söylenildi. Yakınları Aziz'in sapasağlam bir genç olduğunu, ancak kafasına aldığı darbeler ve işkence sonucu hayatını yitirmiş olabileceğini söylediler.

Mahallede görüştüğümüz kişiler, olaydan önce Gülsuyu'nda "15-16 Haziran'ı silahlı gösterilerle kutlayalım, TİKB" şeklinde duvar yazıları olduğunu, mahallede bir şahsın gençleri etkilemeye ve örgütlemeye çalıştığını ve olaydan birkaç gün önce mahalleyi terkettiğini söylediler. Bu kişinin TİKB adlı örgütün çevredeki şefi olduğu belirtildi.

"BİZ BUNLARI DEVRİMCİ SANIYORDUK... LANET OLSUN"

Mahalle sakinleri, "Biz bunları eskiden devrimci sanırdık. Lanet olsun, devrimciler böyle cinayet işlemezler. Yapacaklarını yaptılar, sonra da bizi jandarma ve polis ile başbaşa bırakıp çekip gittiler. Artık gerçek yüzlerini gördük.. Bir daha buraya kolay kolay gelemezler" diye dert yandılar.

Daha önce de çevrede devrimcilere saldıran bu çetenin, polis tarafından yakından tanındığı önderlerinin bilindiği, fakat bu olaya kadar kendilerine dokunulmadığı belirtiliyor.

GAZETEMİZ ÇALIŞANI GÜLSEREN MENDEKLİ SERBEST BIRAKILMADI

Kartal'da ikamet etmekte olan, gazetemiz çalışanı Gülseren Mendekli, olay günü silah seslerini duyunca, merak ederek Karlıktepe Mahallesine gitti ve güvenlik kuvvetlerince gözaltına alındı. Aradan bir hafta süre geçmesine rağmen hakkında bilgi alınamayan arkadaşımızın durumundan endişe edilmekte. Sıkıyönetim ve emniyet makamlarına yapılan çeşitli başvurular bugüne kadar cevapsız bırakılmış durumda.

Öte yandan, gözaltına alındıktan bir süre sonra serbest bırakılan mahalle sakinlerinden bir şahıs, Gülseren Mendekli'yi gördüğünü ve yoğun işkence uygulanmış olduğunu söyledi.

AP hükümeti...

(Baştarafı 1. sayfada)

li olarak yurtdışına göndermeyi düşündüğü, şimdiden bunun için bazı zemin yoklamalarına giriştiği bildirildi.

Ancak AP'nin bu girişimlerinin fazla bir destek bulamadığı da kaydediliyor.

CHP Genel Başkanı Ecevit'in hükümetin Özer'i görevden uzaklaştırmaya çalıştığını öğrendikten sonra ağustostaki atamalarla ilgili demeç verdiği ve Demirel ile Ecevit arasındaki tartışmanın böyle başladığı belirtildi.

Cumhuriyet: «Karar saatine doğru»

(Baştarafı 3. Sayfada)

"Bu yuvarlanışı durdurmak artık Başbakan Demirel'in elinde değildir. Türkiye'nin çizgilerini üç koşul biçimlendiriyor: 1)Sürekli devalüasyon, 2)Sürekli zam, 3)Sürekli terör... Azınlık hükümetinin başı her ne kadar borçları ertelemekte ve yeni borçlar sağlamakta ne kadar başarılı olduklarını söylemekte ise de herkes biliyor ki 'dış çevreler' 'üç yıllık Stand-by' anlaşmasını benimseyecek her Ankara hükümetine aynı desteği sağlayacaktır."

Oktay Ekşi, Irak Büyükelçisine çatıyor

Hürriyet'teki yazısında Oktay Ekşi, Irak'ın Ankara Büyükelçisinin verdiği demece çatıyor. Ekşi, bir büyükelçinin nezdinde bulunduğu devletin yöneticilerini eleştirmesinin diplomatık kurallara uymadığını belirterek, Irak için küçültücü ifadeler kullanıyor. Ekşi'nin yazısı şöyle bitiyor:

Görüldüğü gibi Ekşi, Irak'la ilişkilerin önemi üzerinde durmasına rağmen, yazısında bu öneme uymayan bir dil kullanmaktadır.

"Evet... Irak Türkiye Cumhuriyetinin komşusudur. İki ülkenin iyi lişkiler içinde olması, iki ülke için de büyük önem taşımaktadır. Keza iki ülkenin karşı karşıya bulunduğu birçok mesele, onları iyi ilişkiler içinde olmaya zorlamaktadır. Ama daha 'devlet' olmayı beceremeyen kadrolarla iyi ilişki kuracağız diye, kendi onurumuzla oynatmanın da anlamı yoktur."

Karaman'da...

(Baştarafı 1. sayfada)

saptandığını söyledi.

Karaman tekstil fabrikasında olay, daha önce bir kısmı disiplin suçuyla, bir kısmı tazminatını alarak fabrikadan ayrılan 8 MHP'linin yeniden işe alınmak istenmesi üzerine çıktı. Fabrika Müdürü Sümerbank Genel Müdürünün baskısına boyun eğmeyince, görevden alınmış, yerine vekaleten getirilen İdari İşler Müdür Muavini Yılmaz Sine bu 8 kişiyi işe almaya karar vermişti. Fabrika işçilerinin MHP'lilerin tekrar işe alınarak fabrikada huzurun bozulmaması için direnmesi karşısında MHP'liler bir müddet işe başlayamamıştı. Önceki sabah silahlı bir grup ile birlikte gelen 8 MHP'li, dışardan fabrika işçileri üzerine ateş açmışlar, ondan sonra silahlı çatışma çıkmıştı. Abdullah Sert'in öldüğü, Yılmaz Sine, Muammer Arslan, Yusuf Tanış, İbiş Ünal, Arif Afşar adlı MHP'lilerin yaralandığı olaydan sonra MHP'liler şehirde terör estirdiler. Bütün CHP'li ve TİKP'li 30'a yakın esnafın dükkanının tahrip edilip yağmalandığı olaya, polisin kayıtsız kaldığı bildiriliyor.

ÖĞRETMEN KAÇIRILMAK İSTENDİ

Öte yandan Konya'da Endüstri Meslek Lisesi öğretmenlerinden Celal Ünlü kaçırılmak istendi.

Konya'nın Karapınar ilçesinde de sabaha karşı duvarlara slogan yazmakta olan ve kimlikleri belirlenemeyen bir grup, bekçilere ateş ederek olay yerinden kaçtılar.

ELAZIĞ KAPALI CEZAEVİ SAVCISI BİR HÜKÜMLÜ TARAFINDAN BIÇAKLANDI

Elazığ Kapalı Cezaevi Savcısı Celal Erdalöz cezaevinde inceleme yaparken adam öldürmeye teşebbüsten 13 yıla hüküm giymiş Adil Attıl adlı hükümlü tarafından bıçakla yaralandı.

Öğrenildiğine göre, olay dün saat 15.00 sıralarında Savcı Celal Erdalöz bazı koğuşlarda inceleme yaparken meydana geldi. Bıçakla kasığından ve karnından yaralanan Savcı Erdalöz Elazığ Devlet Hastanesinde tedavi altına alındı.

ARTVİN'DE

Artvin'in Borçka ilçesinde önceki sabah saat 11.30 sıralarında sol görüşlü olduğu bildirilen Tuncer Kataroğlu'na bir grubun saldırısı sırasında aynı anda yoldan geçmekte olan Osman Keskinkurt adlı bir kişi bacağından vuruldu. Ağır yaralı Artvin Devlet Hastanesinde tedavi altına alındı.

DİVRİĞİ'DE

Divriği'de Üniversite Seçme Sınavlarından dönen iki solcu öğrenciye komandolar saldırarak komaya soktu. 20 Haziran günü Sanat Enstitüsünde öğrenciler arasındaki sürtüşmeyi bahane eden yüze yakın komando "Allah Allah" diye bağırarak yoldan geçenlere saldırmaya başladı. Havaya ateş açan polisler komandoları Ülkü Yolu Derneğinin önünde topladılar. Taşkınlıklar bir müddet daha sürdü, etraf sakinleştikten sonra jandarma birliğinin geldiği görüldü. Emniyet Amirinin de MHP'lilerle birlikte "Kana kan intikam diye bağırdığı" bildiriliyor. Çevredekilerin bildirdiğine göre saldırının başını İhsan Aslan, Fatih Erkoç, Muzaffer Erkoç, Orhan Çandar, Ömer Bülbül, İlyas Batta, Serdar Alpay adlı komandolar çekti.

Olay üzerine açıklama yapan TİKP Divriği İlçe Örgütü "MHP'nin bir provokasyon peşinde olduğunu belirterek tertipleri Sanat Enstitüsüne yeni atanan Haydar Feyzioğlu adlı MHP yanlısı öğretmenin planladığını belirtti. Açıklamada Divriği halkının yeni tertiplere karşı uyanık olması istendi.

DOĞUDA APOCULAR

Önceki gün Hilvan'dan Ceylan köyüne gitmekte olan Fethi Acemoğlu yönetimindeki otomobile yaylım ateşi açıp otomobilde bulunan 17 yaşındaki Necmiye Yetkin ve dayısı Hüseyin Kampak'ı öldüren, Fethi Acemoğlu'nu yaralayan saldırganların Apocular olduğu ileri sürüldü.

Viranşehir'in Ceylanpınar bucağındaki Yenimahalle semtinde evine baskın yapılarak öldürülen Gazal Ceylan'ın yakınları saldırganların Apocu olabileceklerini bildirdiler.

Yine önceki gün Diyarbakır'dan Mardin'e gitmekte olan bir yolcu otobüsünü Badiki kesiminde durduran silahlı ve maskeli 5 kişi, otobüs yolcularından Neytullah Özgen'i aşağı indirip ellerini bağladıktan sonra kurşuna dizmişlerdi. Mardin İl Jandarma Alay Komutanı Yarbay İbrahim Karakaya, öldürülen Neytullah Özgen'in kısa adı "KUK" olan Kürdistan Ulusal Kurtuluşçuları örgütüne mensup olduğunu ve Apocular tarafından öldürülmüş olabileceğini söyledi.

Tanlak'ın...

(Baştarafı 1. sayfada)

Eski komando Ömer Tanlak'ın "İtiraf" dizisinde Cevdet Çankaya hakkında şöyle deniliyordu:

"Antalya'da Aksu İplik Fabrikasındaki eylem için Ankara'dan özel olarak getirildi. Abdurrahman Sağkaya'nın oluşturduğu vurucu time katıldı. Abdurrahman Sarı'nın Etlik Ülkü Ocağı Başkanı olduğu sırada yönetim kurulu üyesi idi. ve Halim adlı ajana işkence yaptı."

Abdurrahman Sarı için de "Etlik Ülkü Ocağı Başkanlarından. Piyangotepe katliamından önce esnafa dükkanlarını kapatmaları için emir verdi. Aynı gün 'akşama silah lazım olabilir' dedi Katliamdan önce Aşağı Eğlence'de Erol Türkmen ve Ali Bülent Orkan'la dolaştığı görüldü. Emek Mahallesinde Baki Ceylan ile birlikte silahlı gasp yaptı." demişti.

Son bir buçuk yıl...

(Baştarafı 1. sayfada)

madde ile yakalandı. Yakalanan malın büyük bir kısmı saf eroin. Bu saf eroin on misli laktik asitle karıştırılarak normal eroin elde ediliyor. Normal eroinin ABD piyasasında kilo olarak perakende satış fiyatı 2 milyon 750 bin dolar. Bu durumda saf eroinin kilo fiyatı 30 milyon dolar civarında oluyor.

Uluslararası Polis kayıtlarına göre en çok olay Federal Almanya'da görülüyor. 420 kaçakçılık olayına Türklerin karıştığı belirtilen kayıtlara göre bu olaylar sonucu 600 kadar TC vatandaşı yakalandı. Bunların üzerinde ise bir tona yakın mal bulundu.

Ayrıca Yugoslavya, Bulgaristan, Hollanda, İtalya, Mısır, İsviçre, İngiltere, Fransa, Avusturya, Yunanistan'da da TC uyruklu kişilerin yakalandığı uyuşturucu madde kaçakçılığı olaylarıyla karşılaşıldı.

Yetkililer, yakalanan malların büyük bir kısmının Türkiye kaynaklı olmadığını, Türkiye'nin bir transit bölgesi, Türklerin ise taşıyıcı olarak görev yaptıklarını bildiriyorlar.

Elde edilen verilerden, bu uyuşturucu madde kaçakçılığı ile elde edilen gelirin önemli bir kısmının silah alımında kullanıldığı, bu silahların da çeşitli yollardan Türkiye'ye sokularak Türkiye'de pazarlandığı öğrenildi.

Arama yapan polisler "yasak olduğu" gerekçesiyle gazetemizi yırttı

İSTANBUL (ÖZEL)

KUZGUNCUK'ta arama yapan asker ve polisler Aşık Seyrani'nin elindeki Aydınlık gazetesini yırttı.

Üsküdar'dan minibüse binen Aşık Seyrani dün saat 16.00 sıralarında Kuzguncuk'ta polis ve askerlerin araması ile karşılaştı. Minibüsün içindeki yolcuları indirip arayan asker ve polisler bu arada Aşık Seyrani adlı ozanın cebinde bulunan gazetemizi görünce gazeteyi alarak "Bu gazete yasaktır" diyerek yırttılar. Bu arada Aşık Seyrani'ye de küfür ve hakaret ettiler.

Dışişleri eski bakanlarından Feridun Cemal Erkin öldü

İSTANBUL (AA)

DIŞİŞLERİ eski Bakanlarından Feridun Cemal Erkin dün İstanbul'da öldü.

1899 yılında İstanbul'da doğan Feridun Cemal Erkin, 1962-1965 yılları arasında Dışişleri Bakanlığı görevinde bulundu.

1965 yılında CHP'den Ordu Milletvekili olarak Meclise giren Feridun Cemal Erkin, uzun bir süreden beri rahatsız olduğu kalp ve ciğerlerinden tedavi görmekteydi.

"150 milyon...

(Baştarafı 3. Sayfada)

ESHOT işçileri ise, bütün haklar alınıncaya kadar grevin bitirilmeyeceğini belirtiyorlar.

DAVUL ZURNA YASAK GREV KIRICILIĞI SERBEST

İzmir Belediyesi ve ESHOT işçilerinin hak grevi çok yönlü baskılar altında devam ediyor.

İşvereni uzlaşmaya zorlayıcı etkenlerin başında gelen çöplerin toplanamaması ve ulaşımın aksaması, çeşitli grev kırıcı çabalarla etkisiz hale getirilmek isteniyor.

Yenişehir'de pazar yerinde biriken çöpler, sıkıyönetimin gözetiminde sivil kamyonlarla taşınırken, şehirlerarası otobüsler otobüs duraklarından korsan yolcu topluyor, yüksek fiyatla İzmir içinde dolmuş yapıyor. Fuar Müdürlüğü, Fuar gişelerinde çalışan işçilerin grevde olmasına rağmen memurlara bilet kestiriyor.

Bunlara karşılık, Sıkıyönetim Komutanlığının emri gereği grev yerlerinde iki grev gözcüsünden başkası bulunamıyor, pankart asılamıyor, hatta davul zurna bile çalınamıyor.

Genel-İş Sendikası yetkilileri, grev kırıcılığının önlenmesi için Sıkıyönetim Komutanlığına ve diğer yetkililere başvurduklarını, ancak olumlu bir cevap alamadıklarını belirtiler.

EN ÖNEMLİ TALEP: "GREVDE GEÇEN SÜRENİN ÜCRETLERİ ÖDENSİN"

Grevin bitirilmesi için şart olarak öne sürülen, grevde geçen sürenin ücretlerinin işveren tarafından ödenmesi, grevin uzamaya başlaması ile birlikte en önemli talep haline geldi.

İşçiler, İzmir Belediyesine çok büyük yük getirecek olan bu şart kabul edilmeden grevin bitirilemeyeceğini söylerken Genel-İş Genel Sekreteri Ertan Andaş, ücretlerin ödenmesinin "ödün verilemiyecek madde" olduğunu vurguladı.

SENDİKA VE İŞÇİLERİN TOPLAM ALACAĞI 150 MİLYON LİRA

İşçilerin toplusözleşmeye göre ödenmeyen haklarından oluşan miktar 100 milyon lirayı buluyor. Bu paranın önemli bir bölümü 1979 yılına ait sözleşme farklarından doğuyor. Belediye işçilerinden herbiri 5 bin ile 30 bin lira alacaklı durumda.

Alacakların önemli bir bölümünü de işveren tarafından sendikaya ödenmeyen aidatlar oluşturuyor. Ertan Andaş, sendikanın bu alacaklarının 50 milyon liraya vardığını söyledi.

Bunların dışında, sözleşme gereğince işçilere verilmesi gerektiği halde bugüne kadar verilmeyen haklar şöyle sıralanıyor.

— Askere giden işçilerin dönüşte tekrar işe alınması.

— ESHOT kesiminde meslek ve sanat zammı olarak ayda 500 lira ödenmesi.

— Yılda iki gün ücretli izin

— ESHOT'da ayda iki gün dörder saat mazeret izni verilmesi.

— Belediye işçilerine 52 günlük, ESHOT işçilerine 26 günlük sözleşme ikramiyelerinin ödenmesi.

— Kıdem tazminatının bir defada ödenmesi.

— Elbise, ayakkabı ve gömlek gibi hakların verilmesi.

Bu arada bir açıklama yapan Genel-İş Şube Başkanı Zeki Merdol, Belediye Başkanı İhsan Alyanak'ın kentte grevin sürdüğü bir sırada buna çözüm bulmak yerine İspanya'ya seyahate gitmek istemesini eleştirdi.

Almanya...

(Baştarafı 3. Sayfada)

Sözcü 4 yıla bölünmüş olan 600 milyon marklık özel askeri yardımla Türk Silahlı Kuvvetleri tank birliklerinin modernize edileceğini ve tanksavar silahlarının yenileneceğini ifade etti.

Federal Almanya hükümet sözcüsü Yunanistan'a yapılacak 60 milyon marklık özel askeri yardımın nerede kullanılacağının da Atina ile yapılacak görüşmelerde tespit edileceğini sözlerine ekledi.

Federal Almanya hükümeti Afganistan'ın Rusya tarafından işgal edilmesi üzerine Türkiye'nin NATO'nun Güneydoğu kanadındaki konumu ve tüm ittifak üyelerinin yararı için bu ülkeye özel askeri yardım yapılmasını kararlaştırmıştı.

Demiryolu...

(Baştarafı 3. Sayfada)

DYF-İş Genel Başkanı Şerafettin Akova toplusözleşme görüşmelerinin başladığı sırada yaptığı konuşmada "İşçilere oh dedirtecek bir sözleşme imzalamak istediklerini" açıklamıştı.

Hükümetin ise kamu kesiminde ücret artışlarını yüzde 65 sınırında tutmaya çalıştığı, en fazla Tekel sözleşmesinde görüldüğü gibi yüzde 100 sınırında bir zamma razı olduğu görülüyor. Oysa yüzde 100'lük bir zam bile işçilerin bir yıl önceki gelir düzeylerinden bir gerilemeyi ifade ediyor.

Şimdi demiryolu işçileri DYF-İş'in "Eh ne yapalım" değil Şerafettin Akova'nın dediği gibi "Oh iyi oldu" dedirtecek bir sözleşme imzalamasını ve kamu kesimindeki sözleşmelerde lokomotif görevi yaparak, hükümetin koyduğu çerçeveyi aşmasını bekliyorlar.

İstanbul'da 40.000 nüfuslu yeni bir kent kuruluyor

Sinankent'in Frankfurt Bürosu hizmete girdi

BAKANLAR Kurulu kararnamesiyle çizilen ulusal konut politikası doğrultusunda, soruna önemli ölçüde çözüm getirmek üzere kurulan Sinankent AŞ'nin Frankfurt Merkez Bürosu dün hizmete girdi.

İstanbul'da Marmara Denizi kıyısında 40.000 nüfuslu Batıköy'ü gerçekleştirecek olan Sinankent AŞ. ilk etap konutların inşaatına temmuz ayında başlayacak ve konutlar öncelikle yurt dışında çalışanlara pazarlanacaktır.

TİKP yöneticisi Eşref Yılmaz bir haftadır gözaltında tutuluyor

ANKARA (ÖZEL)

TÜRKİYE İşçi Köylü Partisi, parti Merkez Komitesi Yedek Üyesi, Bingöl İl Yönetim Kurulu Üyesi Eşref Yılmaz'ın köyü basılarak gözaltına alındığını açıkladı. Evinde bulunan kitap, dergi ve gazetelere el konan Yılmaz'ın bir haftadır gözaltında tutulduğu belirtilen açıklamada şöyle denildi:

"Hakkında hiç bir açıklama yapılmayan parti yöneticimiz, savcılığa bile çıkartılmıyor. TİKP Genel Merkezi Yılmaz'ın serbest bırakılması için girişimlerde bulunmaktadır."

Hükümet...

(Baştarafı 1. sayfada)

cek hafta başlayacak NATO Bakanlar Konseyi toplantısı sırasında, toplantıya katılacak heyetlerin kalacakları bu otellerde grev yapılmasını önlemek olduğu bildirildi.

PTT işletmesi Genel Müdürlüğünün bütün işyerlerinde Yeni Haber-İş Sendikası tarafından alınmış grev ve işverenin lokavt kararı da gene milli güvenlik gerekçesi ile 30 gün süre ile ertelendi.

Aliağa Rafinerisinde TPAO ile Petkim-İş, TPAO'nun diğer işyerlerinde Petrol-İş ile TPAO arasındaki anlaşmazlık nedeniyle ilan edilmiş grev ve lokavtlar da aynı gerekçe ile bir ay geri bırakıldı.

Grev ve lokavtın ertelendiği TPAO işyerlerinden belli başlıları şunlar: Batman Tesisleri, Diyarbakır, Mardin, Nusaybin, Adıyaman ve Lüleburgaz Sondaj ve Üretim Kampları, Malatya Akaryakıt Deposu, Adana Güney Arama Müdürlüğü, Batman-Dörtyol Boru Hattı, Ankara Sondaj Müdürlüğü ve diğer işyeri ve laboratuvarlar.

DOĞUM

20 Haziran 1980'de bir kızımız oldu. Adını Aslıgül koyduk.

Fatmagül-Halil BERKTAY

Hikaye: Ahmet Naim

KUDUZ DÜĞÜNÜ

DÜNDEN DEVAM

Kuduz köpeğin leşi yerde yatmaktaydı. Bu leşe paralel olarak bir ateş yakılmıştı. İlyas Dayı, yakındaki ağaçlardan birinden kestiği ince bir çubuğun yapraklarını yontup temizledikten sonra, çocuğu getirmelerini işaret etti.

Küçük Kaşıkçıoğlu günlerden beri uykusuzluğun verdiği bitkinlikle yaklaştı. İlyas Dayı çocuğun omuzlarını sıvazladı, yapacağı iş üzerinde gereken şeyleri söyledi. Ve köpek leşiyle ona paralel olarak yakılan ateşin arasında yer aldı, bacaklarını açtı, sopasını hazırlayıp bekledi.

Şimdi çifteler daha zorlu üfleniyor, davullar daha zorlu tokmaklanıyordu. Meşalelerin dil dil uzayan kızıl ışıkları bu sahneyi çepeçevre aydınlatıyordu. Küçük Kaşıkçıoğlu ellerinden tutanların yardımıyla önce köpek leşinin üzerinden, leşi tekmeleyerek geçti. Geçerken de İlyas Dayının elindeki çubuk kıçına indi. Ve yine İlyas Dayının "Atla!" komutasıyla ateşin alevleri arasından sıçradı.

Bu hareket tam kırk defa tekrarlandı. Şu farkla ki, her geçişte kıçına inen sopa sayısı geçiş sayısına göre artıyor ve ateşten atlama komutası her on geçişte bir tekrarlanıyordu.

Sayı kırkı bulunca, kuduz köpek leşinin kuyruğundan, belinin ortasından, kulaklarının arkasından birer tutam tüy yolundu. Bu tüyler ateşe atıldı ve çıkan dumanın üzerine küçük Kaşıkçıoğlu baş aşağı tutularak tütsülendi.

Bundan sonra palgurtçu İlyas Dayı çocuğu anadan doğma soydu. Üzerinden çıkan elbise ve çamaşırları orada hazır açılmış olan bir çukura gömdü. Sonra cebinden çıkardığı bir kibrit kutusu içindeki üç tane kunduz böceğini canlı olarak çocuğa yutturduktan sonra omuzlarını sıvazladı:

— Haydi artık, piripak! dedi.

Çocuk kusarak uzaklaşıyordu. Palgurtçu İlyas Dayı da çevresini alanlara çocuğun çamaşırlarını gömdüğü çukuru göstererek.

— Kırk gün sonra bu çukuru açalım, göreceğiz ki, çamaşırlar kudurmuş ter ter tepiniyor, diye bilgi veriyordu.

Ama, çamaşırlar kudurmadı. Kırk güne varmadan küçük Kaşıkçıoğlu kudurdu.

Bir sabah yağmur yağmıştı. Evlerinin avlusunda arkadaşlarıyla oynayan küçük Kaşıkçıoğlu yağmur damlaları dökülmeye başlayınca birdenbire oyunu bıraktı. Yüzü sararmış, bakışları garip koşa koşa eve girdi, boş odalardan birisine saklandı, pencerelerdeki perdeleri sımsıkı kapadı. Bu da yetmiyormuş gibi, odadaki yüklüğün içerisine girdi ve kapaklarını üstüne çekti. Akşam yemek vakti onu araya taraya yüklükte bir yorgana sımsıkı bürünmüş, yüzükoyun yatar buldular. Küçük Kaşıkçıoğlu, o gece yemek yemedi. Hele suyu, uzaktan bardakta bile görmeye dayanamıyordu.

Ertesi gün, öğle yemeği vakti, çocuğu yine yüklükte, katlanmış bir yatağın arasında büzülmüş buldular. Yüklüğün kapağını açtıkları zaman, çocuk:

— Kapayın, rüzgar geliyor! Allah aşkınıza kapayın rüzgar gelmesin! diye yalvarıyordu.

O gün, küçük Kaşıkçıoğlu'nu yüklükten çıkarmak mümkün olmadı. Ne yalvarmak, ne zor kullanmak para etmedi. Çocuk üstüne gelenlere kanlı gözlerini çevirerek:

— Bırakın beni, bırakın beni, ısırım. Bırakın gelmeyin, vallahi hepinizi ısırırım! diye bağırıyordu.

Hastalığın üçüncü günü küçük Kaşıkçıoğlu artık yüklükte de durmaz oldu. Elleriyle yüklüğü de eşelemek, daha derinlere, daha karanlıklara inmek istiyordu. Bir süre tilki bayılması gibi dalgın yatıyor, sonra ağzından köpükler saçarak kendisini yerden yere vuruyordu. Bu bunalımlar geçtikten sonra kısa bir süre aklı başına gelip:

— Beni saklayın! beni sarın, yorgana sarın! diye yalvarmaya başlıyordu.

Ama, annesi de içinde olmak üzere, artık küçüğe yaklaşan yoktu. Hastalığın dördüncü günü, Kaşıkçıoğlu Rasim Ağa, Kasım Ustanın dükkanına gitti.

— Kasım Usta, dedi. Oğlan fena... Senin dağlamanın şimdi faydası olur mu dersin?..

Kasım Usta, örse inen çekicini yavaşlatıp:

— Çok geç kaldın, dedi. Ben, dağlamaya da kanmadım, karının boynundaki tek beşliyi bozdum, gönderdim onları...

Rasim Ağa, Ustadan ayrılınca palgurtçu İlyas Dayıyı buldurdu... Ama İlyas Dayı:

— Bende ne kabahat var? diyordu. O gece yedirdiğim kunduz böceklerini kusup çıkarmış...

Rasim Ağa eli böğründe:

— Bir çare?.. diye yalvaran gözlerle İlyas Dayıya bakıyordu.

İlyas Dayı içini çekti:

— Çare, dedi, sizin de onun da çabuk kurtulması için bir çare var... Üzerine su eleyin.

Rasim Ağa, gözleri umut dolu, palgurtçunun ağzından çıkacak tek harfi bile kaçırmamak için bütün vücudu kulak kesilmiş dinliyordu. Palgurtçu, öğüdünün etkisine inanmış bir adamın güçlü sesiyle ekledi:

— Çabuk ölür!

Hastalığın haftasında, gözleri kanlı, ağzından salyalar saçarak kendi yumruklarını yemeğe başlayan çocuğu, bağlayarak dama attılar. Çocuğun tiz feryatları, ulumaları evdekileri ıstırap içinde kıvrandırıyor, delirtiyordu.

En sonunda, dayanmaları tükendi, palgurtçunun öğüdünü yerine getirmeye karar verdiler. Nasıl olsa ölecekti. Hiç değilse bu kadar acı çekmezdi. Ama, ne evdekiler, ne komşulardan hiç kimse bu acıklı görevi üzerine almadı. Çaresiz, Rasim Ağa bir kovaya su doldurdu, eline bir kalbur aldı ve damın üstündeki odaya çıktı. Odanın tahta kirişleri hayli aralıktı ya, çocuğun bağlı bulunduğu yere suyu eleyebilmek için, Rasim Ağa tahtalardan birini daha kopardı, maşrapa ile aldığı suyu kalburun üzerine dökerek hastanın üzerine elemeye başladı.

Kalburdan tıpkı bir duştan damlar gibi serpilen su, aşağıdaki hastanın üzerine döküldükçe, kuduz büsbütün kuduruyor, ağzından köpükler saçarak bağının elverdiği kadar, çevik bir kaplan gibi, tavana doğru atılıyordu.

O gece, hastanın ulumalarından evde kimse yatamadı.

Ertesi gün, Rasim Ağa, yine elinde kalbur, adımları geri geri giderek damın üstündeki odaya çıktı. Boşluktan aşağıya baktı. Hasta, sakin, bir köşede yatıyordu.

— Oğlum! diye seslendi.

Ses alamadı. Bir an ölmüş olduğunu sandı, yüreği yerinden çıkacak gibi oldu. Kovaya maşrapayı daldırarak doldurdu ve hastanın üzerine serpti. Hasta, şimşek gibi yerinden fırladı. Yine bağının elverdiği kadar tavana atıldı, düştü, atıldı, düştü. Sonra, çenesinden irin gibi salyalar akıtarak kollarını kemirmeye başladı.

Rasim Ağa, gördüğü manzaranın dehşetine dayanamadı; başı döndü, gözleri karardı ve önüne çömeldiği tahta boşluktan aşağı yuvarlandı.

Küçük Kaşıkçıoğlu, ayağının dibine yuvarlanan babasının üstüne atıldı, aralarından salya sızan dişleriyle, ellerini, yanaklarını, burnunu kemirmeye başladı.

Ne ki, Rasim Ağada en ufak bir kıpırtı bile yoktu. Daha damdan düşmeden önce kalbi durmuştu.

— BİTTİ —

halkbilim

ULUSAL KÜLTÜR

H.İbrahim Uçak

(POLATLI BELEDİYESİ KÜLTÜR ŞUBESİ GÖREVLİSİ)

Dil, din, tarih, sanat, örf, adet, dünya görüşü kültür olgusunu oluşturan, onu bir çatı altında toplayan temel özelliklerdir.

Halkımızın kendine özgü özellikleri ve zenginlikleri bulunan yüzlerce yıllık kültür gelişimine baktığımızda, tarihi sıralama içerisinde temel özelliklerin çeşitli dönemlerde, çeşitli farklılaşmalarla karşı karşıya kaldığını görürüz.

Dil uslubunun ele alınışında Osmanlı, Farsi, Arapçası, Firenkçesi, Anadolu halkının yalın sade uslubunu ayaklar altına aldığı Bakilerin Nedimlerin gül-bülbül edebiyatlı şaşalı, debdebeli saray erkanının, Yunuslu, Pir Sultanlı, Karacaoğlan'lı halk edebiyatına gelişme tanımadığını görürüz. Tabii hangi anlamda diyeceksiniz. Siyasette ve ekonomide hakim olanlar kendi ideolojilerine uygun kültürlerini yansıtmışlar. Halkın sesini, yazgısını, çizgisini, sesini haykıran Pir Sultanlar, Hızır Paşalara boyun eğmemiş, gerçeği söylemekten sakınmayan Nefi-lerin Yedikule Zindanlarında Bayram Paşalarca boğdurulması halkın coşkun selini engelleyememiş.

Gerilikte karar kılmanın, incelemede, araştırmada yol almanın mücadelesinde hareketlilik durgunluğa, mücadele yılgınlığa galip gelmiş. Tüm engellemelere karşı.

Taptuk Emre dergahına eğri odun taşımamakta kırk yıl ısrar eden Yunuslar, halka zulme karşı özgürlükleri, eğriye karşı doğruyu savunmanın altı yüz yıllık mirasını sunmuş. Bugüne baktığımızda kötülerin kötülüklerin kopyasına, iyilerin gerçeklerin mirasına sahip çıktığını görüyoruz.

Ülkemizin kültürel gelişmesine emperyalist feodal kültür damgasını vuranlara devrimci demokratik kültürle karşı çıkmak için ne yapmak gerekir?

Geçmişin tarihi mirasına bugün cılız da olsa sahip çıkabilecek kültür kuruluşlarımız gelişme içersinde. Katledilen Kaftancıoğulları filizlenme evresinde. Kültürde gelişmeden, yılgınlıkla, durgunlukla savaşmadan yanaysak, yabancı taklitçiliğinden, dogmacılıktan vazgeçmeli, halkın bağrından çıkmış, onun sesine kulak veren öz kaynaklarımıza dönmeliyiz. Halk müziğinde Pir Sultanları, Karacaoğlanları, halk oyunlarında çayda çırayı, çepiği, delilesi, üç ayağı, zeybeği, horonu çalışmalarımızda temel almalı, gerçeklerden yola çıkmalıyız.

Taibe'nin öyküsü

Kenan Kocatürk

Kırklareli'nin Vize-Evrenli köyünde yaşayan Taibe çok güzeldir. Komşu köyden İsmail de aşıktır Taibe'ye... İstetir Taibe'yi. Çok haris bir insan olan Taibe'nin babası kızını vermek istemez. Taibe'ye karşı çok altın ister. İsmail bulur buluşturur, verir. Ama babası, bu sefer daha çok ister. Tabii İsmail de bunu veremez ve kaçarlar Taibe'yle. Babası buldurur onları ve kızını geri alır İsmail'den. Üstelik zalim baba aldığı altınları da geri vermez. Ayırır böylece bu iki sevdalıyı.

İşte o günden sonra bir türkü yakar genç kızlar ve düğünlerde de söylerler bu türküyü:

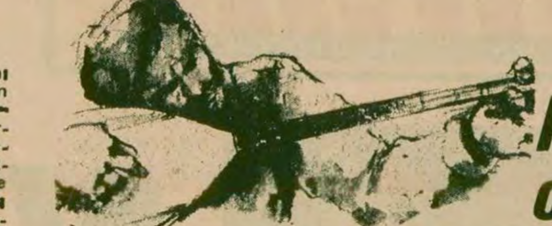
TAİBE

"Hatçe ablanın evin önünde
bulgur taşları,
Taibe'de İsmail'e döker göz
yaşları.
Aman Taibem, aman,
Cilveli Taibem aman(Nakarat)
Hatçe ablanın evin önünde
naneler,
Taibe de İsmail'e döker
maniler.
(Nakarat)...
Hatçe ablanın altınları
beşliktir beşlik
Taibe'nin babasına harçlıktır
harçlık.
(Nakarat)...
İsmail'in taligası(araba) gırladı
Taibe de arabaya fırladı
(Nakarat)......

Taibe İstanbul'a gelin gitmiştir. Dertli aşık İsmail onu aramak için İstanbul'a gelir. Ama bulamaz, Bu olaydan sonra da yeni bir türkü yakılır yörede.

'Sirkeci köprüsünden Taibem
gece mi geç tin.
Ecel şerbetini Taibem,
ölmeden mi iç tin...(Nakarat).
Ah alanlar aldı, çalıya daldı
Yandancılara ne kaldı.
(Nakarat)...
Sirkeci'nin yolları Taibem
taşlıktır taşlık
İsmail'in altınları Taibe'nin
babasına harçlıktır harçlık
(Nakarat)..."

Bu türkü yine bölgemizin ünlü türküsü olan "Debreli Hasan"ın ezgisiyle söylenir. Bu olay günümüzden 25-30 yıl önce yaşanmıştır. Bu türküleri ben yıllarca annemden dinledim. Sonra da derledim.

Halk Ozanı Cemal Akın (sağda), Ayancık'ın orman bölgesindeki Türkmen köyünde annesi, babası ve kardeşleriyle birlikte

Halk ozanlarımız

CEMAL AKIN

Zahide Sunay

Cemal Akın, 1940 yılında Sinop iline bağlı Ayancık ilçesinin Türkmen köyünde doğdu. Bir yoksul orman içi köyü olan Türkmen'deki tüm akranları gibi ilkokulu bitirince gurbete çıktı. Birçok işte, özellikle belediye temizlik işçiliğinde yıllarca çalıştı. Sanat Enstitüsü, gazetecilik eğitimi yaptı. Kendi kendisini yetiştirmeye çalıştı. 12 Mart öncesinde, 10 yıl, sendikacılık ve gazetecilik görevlerini birlikte yürüttü. 12 Mart faşistlerince tutuklanarak, gördüğü işkenceler sonunda sağ elinden sürekli sakatlanarak emekliye ayrıldı. Belediye işçileri örgütünün genel başkanlığını yaptı. Çorum işçilerinin uzun yürüyüşünü, 12 Kasım 1966 tarihinde Amerikan emperyalizmine karşı yapılan ilk kitle eylemini, 2 Mayıs 1967'de yapılan ve 11 gün süren Ankara'daki Türkiye-nin ilk temizlik işçileri genel grevini ve buna benzer birçok devrimci eylemi arkadaşlarıyla birlikte yönetti. Halen eğitimcilik yapan Akın'ın yazdığı şiirler, işçiler arasında yaygındır. Cemal Akın evli olup Devrim adında 10 yaşında bir oğlu vardır.

Gayri Yeter Bozuk Düzene

Emekçi halkı sömüren
Yoksul işsizi öldüren
Emeğimizi böldüren
Gayri yeter bozuk düzen
* * *
Faşistleri kudurtan
Yurtseverleri vurdurtan
Yürümemizi durdurtan
Gayri yeter bozuk düzen
* * *
Köylüm ağanın kölesi
Emekçim ezilir ölesi
Bizi sömüren böylesi
Gayri yeter bozuk düzen
* * *
Her gün durmadan azdıran
Alınyazısı yazdıran
Mezarımızı kazdıran
Gayri yeter bozuk düzen
* * *
Zalimler vurulmadıkça
Bağımsız olunmadıkça
Eşitlik kurulmadıkça
Gayri yeter bozuk düzen

Aynı

Yıllar sonra döndüm yoksul köyüme
Ölenler gitmiş, kalanlar aynı
Yoksulluk sürer gider mi hep böyle
Soyulan sömürülen canlar aynı

* * *

Ağa ölmüş, oğulları kentte patron
Sayımız artmış bu nüfus sayımı
Açlar çoğalmış yine yamalı don
Koyunlar, öküzler, sabanlar aynı

* * *

Köşeleri tutmuşlar tok soylular
Çalışanlar alamaz haklı payını
Bunlar bizi ezdiler, çok soydular
Yurdumuzu sömüren yabanlar aynı

* * *

İşçiler geliyor, yiğit işçiler
Herkes alacak diyorlar payını
Yarın onlardır başa geçecekler
Bizim de kurtuluş yolumuz aynı

Ben Özgürlüğüm

Sevgiyle yüklü bir gemiyim
Yüreğinde çarpan kişinin
Yağmur bulutları gibiyim
Neredeyse yağdı yağacak
* * *
Sımsıcak bir güneşim
Umuduyum köylünün, işçinin
Karanlık günlerine ülkenin
Yarın sabah doğdu doğacak

Üreten yaratan kitlenin
Eli kolu beyniyim
Faşizmin, patronun, beyin
Hesabını sordu soracak
* * *
Karanlığın üstüne yürürüm
Zalimleri yerlerde sürürüm
Barış kurarım, ben özgürlüğüm
Benimle yaşar insanoğlu ancak

Sergilerde bu hafta

İSTANBUL

● KÖKSAL ÖNEM'in Beyoğlu Parmakkapı İş Sanat Galerisinde açtığı resim sergisi 5 Temmuza dek izlenebilir. Önem, Sorbonne Üniversitesinde kabul edilen teziyle estetik doktoru olmuştu.

● HUBERT TROST'un resim ve grafik sergisi, Beyoğlu Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde ay sonuna dek açık kalıyor.

● GERALD HİTCHE'nın resim ve grafik sergisi Teşviki'yedeki Avusturya Kültür Ofisi salonunda 26 Hazirana dek pazartesi ve cuma günleri gezilebilir.

● "İRAN: Devrimin İçinden" konulu renkli fotoğraf ve afiş sergisi Tünel Kültür ve Sanat Evinde ay sonuna dek izlenebilecek.

● 20 TÜRK sanatcısının 40 yapıtını içeren karma sergi Nişantaşı Galeri Tebriz'de 30 Hazirana dek sürecek.

● ULUSLARARASI 8. İSTANBUL FESTİVALİ çerçevesinde önümüzdeki hafta şu sergiler açılıyor: Pazartesi günü AKM fuayesinde "Kuşaklar 5" fotoğraf sergisi salı Çemberlitaş Yapı ve Kredi Bankası Kütüphanesinde "Resimlerle Eski İstanbul" ve Galatasaray Yapı ve Kredi Bankası Sanat Galerisinde "Türk Basınında Atatürk" sergileri, Çarşamba DGSA da "8. Uluslararası İstanbul Festivali" afiş yarışması sergisi, perşembe Beyoğlu Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde Gürhan Erbek'in "Anadolu El Sanatlarında Boncuk" sergisi, cumartesi Beşiktaş Resim ve Heykel Müzesi bahçesinde "Günümüz İstanbul Sanatçıları Açık Hava Sergisi" (resim, heykel, ozgun baskı, seramik)

Heykeltraş Zühtü Müridoğlu

ANKARA

● JAK İHMALYAN'ın yağlıboya ve desenlerinden oluşan sergi İş Sanat Galerisinde 4 Temmuza dek izlenebilecek.

● AVNİ ARBAŞ, BEDRİ RAHMİ EYÜBOĞLU, ORHAN PEKER ve LEMAN TANTUĞ'un karma resim sergisi, 30 Hazirana dek Artizan Sanat Galerisinde açık kalacak.

● ZÜHTÜ MÜRİDOĞLU'nun resim ve heykel sergisi, Vakko Sanat Galerisinde 30 Hazirana dek sürecek.

● MÜFİK KARZEK'in resim sergisi, Yenişehir İş Sanat Galerisinde 4 Temmuza dek izlenebilir.

İZMİR

● IŞIL ÖZIŞIK'ın suluboya resim sergisi Akbank Konak Sanat Galerisinde 25 Hazirana dek açık kalacak.

● ALİ İSMAİL TÜREMEN'in resim sergisi Vakko Sanat Galerisinde 5 Temmuza dek izlenebilir.

TRABZON

● TRABZONLU sanatçılar karma resim sergisi 30 Hazirana dek Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde gezilebilir.

günün sanat olayları

ULUSLARARASI 8. İSTANBUL FESTİVALİNDE BUGÜN

● ***ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ** Büyük Salonunda 19.00'da Ajda Pekkan'ın programı izlenebilir. Fiyatlar 300, 200, 100 lira.*

● ***RUMELİHİSARI**'nda 12.30'da Devlet Tiyatrosu Orhan Asena'nın yazdığı HÜRREM SULTAN oyununu sunuyor. Fiyatlar 100. 75 lira.*

● ***DİVAN** Edebiyatı Müzesinde 21.30'da Kültür Bakanlığı Devlet Klasik Türk Müziği Korosunun konseri izlenebilir. Şef Dr. Nevzat Atlığ, Fiyatlar 250, 200, 150 lira.*

● ***GÜLHANE** Parkında 17.00'de Kara Kuvvetleri Komutanlığı Bando ve Armoni Mızıkasının konseri var. Giriş ücretsiz.*

● *"PRINTSHOP" Hollanda Çağdaş Grafik Sergisi Taksim Sanat Galerisinde dün açıldı. Sergi 3 Temmuz tarihine dek sürecek.*

Maraş türküleri(2)

Gülden Karşılayan

2– Sevda türküleri

Maya

İğde çiçek açmış, bülbül dillendı
Sunam dillendı
Mendilim de el kızında kirlendi
Sunam kirlendi
Bir yar sevdim bütün köye ünlendi
Sunam ünlendi
Söyle Sunam söyle aldı dert beni
Senin için öldürürüm ben beni
Sunam ben beni
Elmanın ardından nar mı soyarlar
Sunam soyarlar
Bir yol sevmeyinen yar mı sayarlar
Sunam sayarlar
Gecesi gündüzü bir olmayınca
Söyle Sunam söyle aldı dert beni
Senin için de öldürürüm ben beni
Sunam ben beni

Fadima

Fadimam köprüye vardım
Evlerini salık aldım
Ankara'ya teller saldım
Ver cevabın tez Fadımam

Evlerinin ardı depe
Depede yayılır görpe
Kulağında altın küpe
Çok şaşırmış kız Fadımam

Evlerinin ardı kıraç
Kıraçta yayılır turaç
Yana yana oldum kireç
Gel söğündür tez Fadımam

El Fadımam el Fadımam
Altın kemer bel Fadımam
Çeke çeke ben ölürüm
Cenazemi kıl Fadımam.

Sarı Gelin

Entarisi de mor imiş
Yar sevmesi ne zor imiş
Küçücükten bir yar sevdim
Düğürcüsü ne bol imiş

Evlerinin önü yoldur.
Gelen geçen karakoldur
Kurban olam Sarı Gelin
Gel suyunu bizden doldur

Sarı Gelin su yolunda
Kalaylı satır kolunda
Merak etme Sarı Gelin
İşlerimiz hep yolunda

şeyh bedreddin ve vāridāt
ismet zeki eyuboğlu
yeni çıktı

400 SAYFA/200 TL./DER YAYINLARI

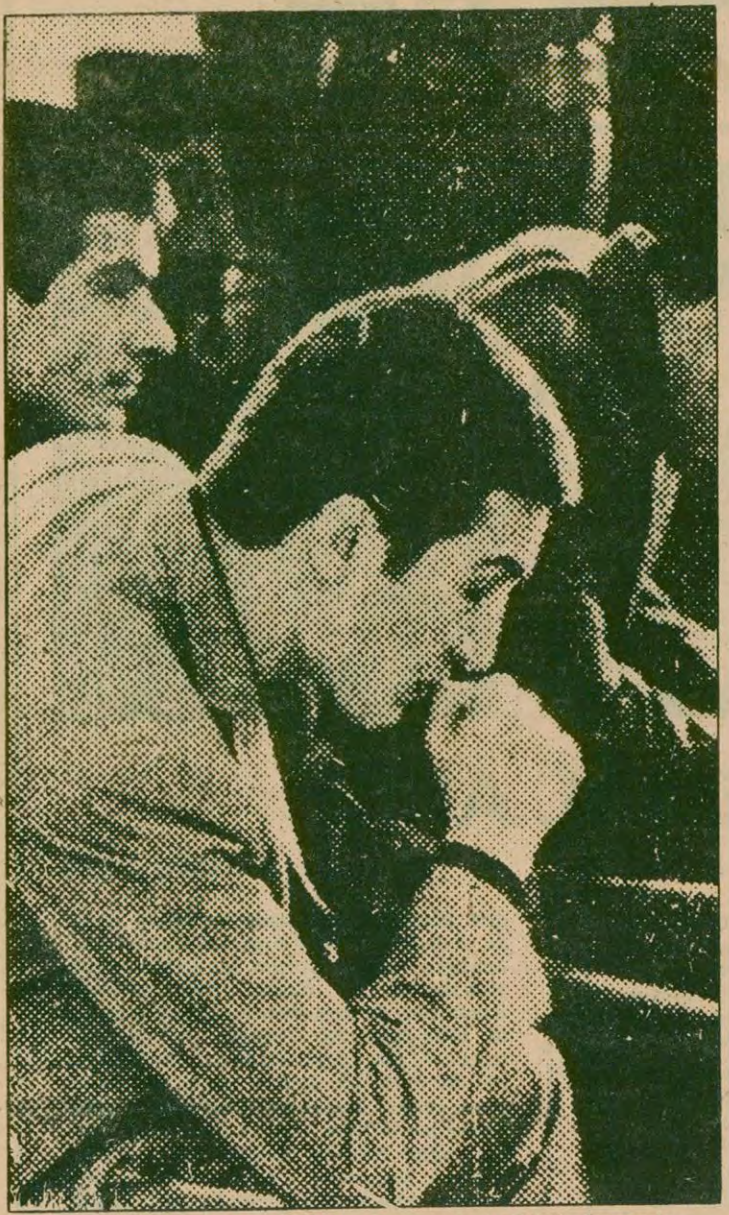
Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

Götürdükleri evde Hakan Duman ile daha çok Ömer Ayna ve Nahit Tören konuşuyordu. O'na THKO'nun nasıl bir örgüt olduğu anlatılıyor, bilinçlendirilip kazanılmak isteniyordu

THKO
NURHAK'TAN KIZILDERE'YE EYLEMCİLER ANLATIYOR (5)
12 MART

Nahit: "Hayatımın kumarını oynuyorum"

Dr.Vecihi Demiral, Nişantaşı'ndaki Dikilitaş'ın önünde, elinde para dolu siyah bir çanta ile bekliyordu. Saat 16.58'de yanına uzun boylu bir genç yaklaştı. Gözlerine bakarak "çiçek" dedi. Bu soruya Demiral "kırmızı" diye cevap verdi

Hakan Duman'ı kaçırdıkları zaman evde tedbirsiz davrandığı için eleştirilen Nahit Tören, "Ben hayatımın kumarını oynuyorum. Ya oğlanı da bilinçlendirip kazanacağım, ya da ipe gideceğim" diyordu. Yakalandıktan sonra ise Nahit Tören, 12 Mart faşistleri ile işbirliğine girmiş, teslimiyetin teorisini de geliştirmeye çalışmıştı. Tarihte halk üzerindeki baskı ve zulmü ile, tanınan ve jurnalciliğin simgesi haline gelen Abdülhamit'i "ilerici" gösterecek kadar gericileşmişti. Bundan dolayı sol çevrelerde "Abdülhamit meddahçılığının mimarı" olarak tanındı.

HEP birlikte, Şişli Sigorta evleri bloklarında bir apartman dairesine gittiler. Burada Erol Tulpar adında bir Teknik Üniversite öğrencisi ailesi ile birlikte oturuyordu. Ailesi o sırada İstanbul'da değildi. Kendisinden evin anahtarını vermesini, birkaç gün de eve uğramamasını istemişlerdi. Erol THKO'lu değildi. Ancak, onların isteğini kabul etmişti.

Diğerleri, burada da Hakan'dan kendilerini gizlemeye özen gösterirken, Nahit ve Ömer yüzleri açık dolaşıyorlardı. Hakan'a THKO'nun nasıl bir örgüt olduğunu anlatıyor, emperyalizmi yıkmak için silahlı mücadele başlattıklarını söylüyorlardı. Nahit, tedbirsizliğinden dolayı kendisini eleştiren arkadaşlarını dinlemiyor, "Ben hayatımın kumarını oynuyorum, ya bu oğlanı da bilinçlendirip kazanacağım, ya da ipe gideceğim" diyordu.

Hakan ise olup bitenleri bayağı heyecanlı ve eğlenceli bulmaya başlamıştı. Sanki bir oyun oynanıyordu ve o da bu oyunda rol almıştı. Ondan temas kurmak için babasının en yakın arkadaşlarının adreslerini istediler. Rahmi Duman'la direkt ilişki kurmak tehlikeli olurdu. Sonunda, klinikte dahiliye mütehassısı olarak çalışan Vecihi Demiral'a bir arkadaşlarını gönderdiler. Giden genç, Demiral'a paranın nasıl ve nerede teslim edilmesini istediklerini iletti. Bunu Duman ailesine aktarmasını, ancak kesinlikle polise haber verilmemesini istedi. Demiral, doğruca, üç gündür polislerin karargah kurduğu Duman'ların evine gitti. Rahmi ve Cemile Duman'a THKO'nun isteklerini gizlice iletti. Alelacele para bulundu ve Demiral, yine gizlice yola çıktı.

250 bin lira alınıyor

Dr. Vecihi Demiral, Nişantaşı semtinin en belirgin noktası olan Dikilitaş'ın önünde, elinde para dolu siyah bir çanta ile bekliyordu. Saat 16.58'di ve randevu saatine iki dakika vardı. Tedirgindi. Polisin oraya geldiğinden haberi yoktu ama yine de tedirgindi.

Az sonra yanına, lacivert takım elbiseli, uzun boylu bir genç yaklaştı:

"Çiçek?"Parola buydu. "Kırmızı" diye cevap verdi Demiral. Çantayı uzattı.

"İki yüz elli bin değil mi?" diye sordu, lacivert elbiseli genç adam. "Evet, iki yüz elli bin" diye cevap verdi doktor. "Ben bu adamı tanıyorum. Sabah gelen adam bu. Ama saçlarını siyaha boyatmış. Aklınca beni şaşırtacak" diye geçirdi aklından. Lacivertli yeniden konuşmaya başlayınca düşüncelerinden uzaklaştı.

"Çocuk bir saat sonra serbest, sağlığı iyidir, saat altıda Aksaray'da Bulvar Sinemasının önünden alın."

Sonra geldiği gibi uzaklaştı.

Doktor Vecihi Demiral, vakit geçirmeksizin Aksaray'a hareket etti. Hakan'ı alacak ve doğru babasına götürecekti. Saat 18.00'de Aksaray'da Bulvar Sinemasının önündeydi. Ama gelen giden olmadı. Biraz bekledikten sonra, Bakırköy'e, Rahmi Duman'ların evine gitti. THKO'lular onu yanıltmış, Hakan Duman'ı Yıldız civarında bir yerde serbest bırakmışlardı. O da doğruca eve gelmişti.

Polis, özellikle o sırada Birinci Şube Müdürü olan Ilgız Aykutlu, Dumanların kendilerini atlatıp parayı teslim etmesine çok kızmıştı.

Nitekim, Ilgız Aykutlu, Cihan Alptekin yakalandıktan sonra, üzerinde çıkan paranın Duman'lardan alınan paradan arta kalan olduğunu öğrenince, "Madem ki herif bizi atlattı, parasını size yedireceğim, ne istiyorsanız söyleyin" diyecek, Cihan ve arkadaşları uzunca bir süre Rahmi Duman'ın parasından tavuk ve kebap yiyeceklerdi.

Hakan Duman ise, verdiği sözü tutmuş, kolaylıkla çıkarabileceği halde, kaçırıldığı evi ve kendisini kaçıranların eşkali konusunda polise bilgi vermemişti. Bunu, daha sonra, tanık olarak dinlendiği Sıkıyönetim Mahkemesinde açıklayacak ve "Söz verdiği halde evi polise gösterdi" diye kendisine çıkışan Ömer Ayna'yı, "Evi ben değil siz gösterdiniz" diyerek mahçup edecekti.

YARIN: Deniz Gezmiş yakalanışın anlatıyor.

İstanbul'da THKO davasında yargılananlar. Ön sırada sağ başta Cihan Alptekin, ortada Ömer Ayna sol başta Osman Bahadır görülüyor. İkinci sırada Cihan'ın arkasında Yavuz Yıldırımtürk oturuyor.

SÜTÇÜNÜN KAYBOLAN PARASI

THKO'lular mart ayı başlarında, ya da biraz daha önce, Selamiçeşme'de bir ev tutuyorlar. Dış görünüşü biraz güçlendirmek için, zamanın en moda renklerinden ve en kaliteli cinsinden perdelik kumaşlar alınıp dikiliyor. Fakat eve girip çıkanların kılık kıyafetlerinde bir değişiklik yok. Hepsinin paltosu, postalı, şapkası "ben buranın adamı değilim" diye sanki bağırıyor. Özellikle Yavuz'un kılığı çok göze batıyor. Sürekli bir karış sakalla ve kirden rengi görünmez olmuş bir palto ile her rastlayanın ilgisini çekiyor.

Eylem planlarının yapılması ile eve gelip gidenlerin sayısı artıyor. Yani her gün eve bir sürü pis palto, ütüsüz pantolon ve çamurlu postal girip çıkıyor. Bu durumu engellemek istiyorlar ve sonunda bir çözüm buluyorlar. Giriş çıkışların yarısını, zemin kattaki dairenin yan penceresine alıyorlar.

Ancak hemen pencerenin karşısında bir başka dairenin pencereleri var. O dairede oturan genç bir kadın her sabah pencerenin önüne boş bir süt şişesi ve bir miktar para bırakıyor. Sütçü, geldiğinde şişeyi doldurduktan sonra parayı alıp gidiyor.

Bir sabah pencerenin önüne konulan süt parası kayboluyor. Kadın bir iki dakika önce pencereden girerken gördüğü pejmürde kılıklı Yavuz Yıldırımtürk'ten kuşkulanıyor. Bütün apartmanı ayağa kaldırıyor. "Bu adam hırsızdır, zaten tipi de benziyor, paramı o çaldı" diye bas bas bağırıyor. Yavuz, bir türlü kadını ikna edemiyor.

Derken, dairenin emekli bir subay olan ev sahibi çıkageliyor. Evin içine bakıyor ki, son derece pahalı perdelerin dışında evde eşya namına hiç bir şey yok. Sadece orta yere birkaç yatak sermişler, orada yatıp kalkıyorlar. Adam telaşlanıyor, "Aman" diyor, "Aman, sizin de benim de başıma bir şey gelmeden evi çabuk terk edin."

Ve ev, apar topar, perdeler bile yerli yerinde bırakılarak terk ediliyor.

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

TELEVİZYONDA BUGÜN

12.50 TATİL SİNEMASI

BAHARLA GELEN

Yönetmen: Lloyd Bacon
Oyuncular: Ray Milland, Jean Peters, Paul Douglas
Yapım Yılı: 1949

Vakit geçirici bir film.

Vernon Simpson (Ray Milland) bir kolejde kimya öğretmenliği yapmaktadır. Laboratuvarında bir proje üzerinde çalışırken, öğrencilerinden birinin attığı top, elde ettiği sıvının içine düşer. Beyzbol topunun kimyasal bileşimlerden etkilendiğini fark eden öğretmen, zaten en büyük tutkusu olan beyzbol oyununa daha büyük ilgi duymaya başlar. Sonunda beyzbol şampiyonu olan kimya öğretmeni bu sayede kolej müdürünün kızıyla evlenir. Ancak yeni buluşu onun başına beklenmedik işler açar.

12.05 YAŞAYAN DENİZ

KARAVİTLERİN ESRARLI YÜRÜYÜŞÜ

Deniz biyologları aşağı yukarı 10 yıl kadar önce Karaip Denizinin çeşitli bölgelerinde yılda bir kez çok sayıda Karavit'in biraraya geldiğini gözlerler. Karavitler kış mevsiminin ilk fırtınalarıyla birlikte bu buluşmayı gerçekleştirmek amacıyla esrarlı bir yürüyüşe başlarlar. Bilim adamlarının uzun süredir çözmeye çalıştıkları bu yürüyüşün esrarını bulmak için Kaptan Cousteau ve ekibi Meksika önündeki Contoy Adasında araştırma dalışları yapacaklar.

Saat	Program
11.00	GÜNAYDIN
12.00	HAFTANIN ŞARKISI

Programda Televizyon Çocuk Korosu sözleri Cahit Sıtkı Tarancı'ya, müziği Cenan Akın'a ait olan "AĞACI KISKANIRIM" adlı şarkıyı seslendirecek.

Saat	Program
12.05	YAŞAYAN DENİZ
12.50	TATİL SİNEMASI
14.10	TATİL GÜNÜ
17.00	HABERLER
17.05	TATİL GÜNÜ
19.30	TAŞ DEVRİ
20.00	HABERLER
20.40	DALLAS
21.25	AVRUPA KUPASI FİNAL MAÇI
23.15	HABERLER

Tarih boyunca İŞKENCE

Hazırlayan: R. Kısacık

- Komün düştükten sonra Paris'te haftalarca sürdürülen vahşetin eşine tarihte az rastlanır.
- Hükümetin adamları önce yangın çıkaran kadınlar masalını yaydı. Ardından yüzlerce kadın işkence edilerek, namuslarıyla oynanarak kurşuna dizildi.
- İlk yirmi gün içinde işkence gören ve giyotine götürülen insanların sayısı 300'ü geçmişti. Bu işkence ve katliam beraberinde yeni bir ihtilali getiriyordu.

Yenilen komüncüler karşılarında canavarlaşmış Engizisyoncuları buldular

FRANSA:

1744. Thiers, Buttes-Chaumont tepeleri mezarlar arasında süren bir savaştan sonra 8 günden beri başkenti kılıçtan geçirmiş olan komutanlarıyla birlikte kanlı bayramı kutlayacaklardı.

HORTLAYAN ENGİZİSYON

Komün düştükten sonra haftalarca süren canavarlıklara tarihte pek az rastlanır. Zaferi kazanmış olan eski düzen isyanı destekleyenlerin hepsine korkunç bir ibret dersi göstermek istiyordu. Merhamet göstermekle görevlerinde kusur edeceklerine inanıyordu. Engizisyoncuların zihniyeti Saint-Barthelemy katliamı içine işlemişti. 28 Mayıs günü yapılan bir af ayini ile işe başladı. Tekrar zaptedilen Paris'in her yerinde insanlar kurşuna dizilmekte idi. Theris kanunun emrettiğini yapacağını söylemişti. Generaller karşı gelecek her federeyi (milli muhafızı) kılıçtan geçirmek emrini vermişlerdi.

Çoğu köylü olan askerlerin kafaları isyan hakkında söylentilerle pişirilmişti. Kap kap dağıtılan çeşitli içkiler canavarlıklarını artırmıştı. İnsana en aşağılık hayvan kadar bile değer verilmiyordu. Esirlere çeşitli işkenceler yapılıyor kurşuna diziliyorlardı. Madeleine Kilisesi önünde 300, Pantheom Meydanında 800, Charonne Duvarında 147 milli muhafız işkence sonucu kurşuna dizildi. Kuşku duyulan herkes tutuklanarak hapishanelerde günlerce demirli sopalı zincirli dayaklardan geçirildiler. Asker sanılan her insan keyfi kurşuna dizilmek üzere mangaların karşısına dizildi. Bazı itfaiyeciler yangın çıkarıyorlar diye sokaklarda sürüklenerek öldürüldüler. Hükümetin adamları, petrolle yangın çıkaran kadınlar masalını hızla yaydı. Yüzlerce kadın anadan doğma edilip çoğunun namusuyla oynanıp kurşuna dizildi. Yaralı kadınlara o güne dek görülmedik işkenceler uygulandı. Canavarca işkenceler arasında kadınların anadan doğma edilip uzuvlarına bazı cisimlerle alay edercesine işkence etmek de bulunuyordu.

Bu durumu anlatan bir hikaye şöyle özetleniyordu. "Salonun bir başından başladılar yaralı muhafızlar yerlerde sürüklendirilip, üçer üçer merdivenlerden indirildiler. Acımadan kurşuna dizildiler. Yaralılar arasında kurşun ile kalçası parçalanmış bir kadın var idi, götürülmek istemedi, dört çocuğu vardı. Görsün diye her gün yanına çocuklarını getiriyorlardı. Henüz memede olan son çocuğu hep yanındaydı. Kollarını iple bağladılar, öylece sürükleyip bir jimnastik merdiveninin direğine bağladılar. Kadını ve kucağındaki çocuğu öylece öldürdüler. Harıl harıl Lüksemburg'da belediye dairelerinde istasyonlarda sürekli tutuklamalar birbirini izliyordu. Monceeau Parkında ölü çukurları kazıldı. Paris Banliyösündeki bütün hendekler işkence edilenlerin cesetleriyle doldu. O kadar ki; hükümet başkenti cesetlerden dolayı salgın hastalıkların salmasından korktu. Adaletle alay eder gibi kurulmuş olan olağanüstü mahkemeler tutuklama kararlarını daha çoğaltıyordu. Paris Komünü'nün önde gelen kişilerinden Varlin, Haxo Sokağındaki rehineleri kurtarmaya çalıştığı için bir rahip tarafından ihbar edildi ve öldürülmeden önce kendisine ölüm gezintisi yaptırdılar. Cellatlar bile Varlin'le alay edip üzerindeki eşyaları çaldılar. Merdivenlerde, kapı önlerinde öldürmeler keyfiliği daha iyi kanıtlıyordu. Milletvekiline ateş edecek subaylar hakaretleri uzun uzadıya sıralıyorlardı. Çoğu kez masum insanlar bile yanlışlıkla öldürülüyor.

1794'de Robespierre'nın diktatörlüğünü sona erdiren Thermidor ihtilaline çok az bir süre kala, baskı ve işkenceler daha da yoğunlaşmıştı. Paris'te tutuklananların sayısı artarken, aç ve susuz hücrelerinde inleyenler birer birer giyotinin altına götürülüyordu. Hücrelerde ise, tutuklulara, çeşitli işkenceler yapılıyor, bazı isimler soruluyordu. İstenilen yanıtı vermeyen veya vermek istemeyen tutuklu, pis ve hastalık saçan hapishanelerin enkuytu köşelerinde hazırlanmış özel işkencehanelere götürülüyor, burada sıcak suya atılıyordu.

En yaygın işkenceler arasında ise bir sabit yere bağlı tutuklunun elleri veya parmakları sıkıca bağlı olduğu iplerle çekiliyordu. Öyle bir an geliyordu ki, tutuklu parmağının kopmak üzere olduğu bir anda, duyduğu acılar nedeni ile istenilenleri söylemek zorunda kalıyordu.. Bu işkencelere dayanan tutuklular ise sonunda giyotine götürülüyordu. Bu işkencelere dayanıp, bir şey söylemeyenlerin sayısı arttıkça artıyordu. Ventoe, Germinal ve Floreal aylarında Paris'te idamlar 116'dan 155 ve 354'e kadar yükseliyordu. İlk yirmi günde işkence gören ve daha sonra giyotine götürülenlerin sayısı 300'ü geçmişti, bu işkenceler ve katliamlar beraberinde ihtilali getiriyordu.

YARIN:1908-1917 ARASI RUSYA'DA DURUM

Komüncüler, Fransa'yı işgal eden Prusyalılarla anlaşan hain Thiers hükümetine karşı Paris'i kararlılıkla savundular. Dünyada bu çetin savaş şartları içinde ilk defa proleter devlet uygulaması ortaya çıktı. Acı yenilgiden sonra hain burjuva Thiers hükümeti Komüncülere ve Paris'lilere tarihte az rastlanır bir vahşet uyguladı.